

Dünya ve Türkiye Ekonomisindeki Gelişmeler

Ekim 2014

Dünya

Türkiye

- ◆ OECD Eylül'de yayımladığı ara dönem küresel ekonomik görünüm değerlendirme raporunda, dünya ekonomisinde ılımlı bir hızla devam eden iyileşmenin ülkelere ve bölgelere eşit olarak dağılmadığını belirtmiştir. Mayıs ayına kıyasla ABD ile Euro Alanı'na ilişkin GSYH büyüme tahminlerinde aşağı yönlü revizyona giden OECD, Çin'e yönelik büyüme tahmininde ise herhangi bir değişiklik yapmamıştır.
- ◆ ABD'de daha önce %4,2 seviyesinde açıklanan ikinci çeyrek yıllık GSYH büyümesi nihai olarak %4,6'ya revize edilmiştir. Böylece büyüme oranı 2011 yılının son çeyreğinden bu yana görülen en yüksek seviyede gerçekleşmiştir. Son dönemde açıklanan veriler de genel olarak ekonomik aktivitede olumlu bir görünüme işaret etmektedir.
- ◆ 16-17 Eylül tarihlerinde gerçekleştirilen Fed Açık Piyasa Komitesi (FOMC) toplantısında, aylık varlık alım programı beklentiler paralelinde 10 milyar USD daha azaltılarak 15 milyar USD'ye indirilmiştir. Fed Başkanı Janet Yellen toplantı sonrasında yaptığı açıklamada, faiz artırımı kararının ekonomik verilerin seyrine bağlı olacağına dair vurgusunu yinelemiştir. Bununla birlikte, Fed yetkililerinin 2015 ve 2016 yıllarına ilişkin politika faiz oranı tahminlerinde yükseliş olması dikkat çekmiştir.
- ◆ Avrupa Merkez Bankası (ECB), 2 Ekim'deki toplantısında faiz oranlarında değişiklik yapmamıştır. Toplantıda, varlık alım programının 2014'ün son çeyreğinde başlayacağı ve programın en az iki yıl süreceği duyurulmuştur.
- ◆ ECB'nin Haziran'da açıkladığı hedef odaklı uzun vadeli refinansman operasyonu programı çerçevesinde 18 Eylül'de gerçekleştirdiği ilk ihaleye finansal kuruluşlarından gelen talep 82,6 milyar Euro ile 150 milyar Euro civarındaki beklentilerin altında kalmıştır.
- ◆ Çin'de konut sektörüne yönelik endişeler sürerken, hükümetin ekonomiyi destekleyici yönde attığı adımların etkisinin sınırlı olduğu görülmektedir.

- ◆ Türkiye ekonomisi 2014 yılının ikinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine göre %2,1 ile beklentilerin altında bir büyüme kaydetmiştir. Öte yandan, daha önce %4,3 olarak açıklanan 2014 yılı ilk çeyrek GSYH artışı %4,7'ye revize edilmiştir. 2014 yılının ilk yarısında bir önceki yılın aynı dönemine göre büyüme oranı %3,3 düzeyinde gerçekleşmiştir.
- ◆ Temmuz ayında takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretimi yıllık bazda %3,6 ile beklentiler paralelinde artış kaydetmiştir.
- ◆ Ağustos ayında ihracat bir önceki yılın aynı ayına göre %2,9 oranında artış kaydetmiştir. Yıllık bazda son altı aydır daralma eğilimi sergileyen ithalat hacminin bu dönemde %7 oranında yükselmesi sonucunda dış ticaret açığı 8 milyar USD ile piyasa beklentisinin üzerinde gerçekleşmiştir.
- ◆ Temmuz ayında cari açık 2,6 milyar USD ile beklentiler paralelinde açıklanmıştır. Geçtiğimiz yılın aynı ayında cari açık 6,3 milyar USD seviyesindeydi. Yılın ilk yedi ayına bakıldığında, bir önceki yılın aynı dönemine göre cari açığın %38,3 oranında daraldığı görülmektedir.
- ◆ Maliye Bakanlığı mali tatil nedeniyle Temmuz ve Ağustos ayı bütçe verilerini birlikte açıklamıştır. Temmuz ayında 5,3 milyar TL açık veren bütçe, Ağustos ayında 5,9 milyar TL fazla vererek olumlu bir görünüm sergilemiştir. Faiz dışı fazla ise, Ocak-Ağustos döneminde 30,1 milyar TL düzeyinde gerçekleşerek 18,7 milyar TL olan yılsonu hedefinin oldukça üzerindeki seyrini sürdürmüştür.
- ◆ Nisan ayından bu yana %9 seviyesinin üzerinde seyreden TÜFE'deki yıllık artış Eylül ayında %8,86 seviyesine inmiştir.
- ◆ TCMB, 25 Eylül'de gerçekleştirdiği Para Politikası Kurulu toplantısında faiz oranlarında değişikliğe gitmemiştir.

İçindekiler

Dünya Ekonomisi	1
Türkiye Ekonomisi	4
Bankacılık Sektörü	14
Grafikler	16
Tablolar	19

Türkiye İş Bankası A.Ş. - İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem - Bölüm Müdürü
izlem.erdem@isbank.com.tr

Alper Gürlü - Birim Müdürü
alper.gurlu@isbank.com.tr

Hatice Erkiletlioğlu - Müdür Yrd.
hatice.erkiletlioglu@isbank.com.tr

Kıvılcım Eraydın - Uzman
kivilcim.eraydin@isbank.com.tr

Bora Çevik - Uzman
bora.cevik@isbank.com.tr

Eren Demir - Uzman Yrd.
eren.demir@isbank.com.tr

Mustafa Kemal Gündoğdu - Uzman Yrd.
kemal.gundogdu@isbank.com.tr

Gamze Can - Uzman Yrd.
gamze.can@isbank.com.tr

OECD, ara dönem küresel ekonomik görünüm raporunu yayımladı.

OECD tarafından 15 Eylül'de yayımlanan ara dönem küresel ekonomik görünüm değerlendirme raporunda, dünya ekonomisinde ılımlı bir hızla devam eden iyileşmenin ülkelere ve bölgelere eşit olarak dağılmadığı belirtilmiştir. Mayıs ayına kıyasla ABD ile Euro Alanı'na ilişkin GSYH büyüme tahminlerinde aşağı yönlü revizyona giden OECD, Çin'e yönelik büyüme tahmininde ise herhangi bir değişiklik yapmamıştır.

OECD GSYH Büyüme Tahminleri

Mayıs Ayı Tahminleri

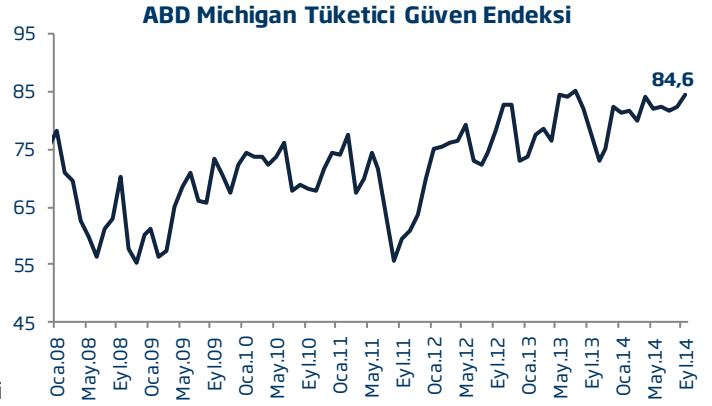
%	2013G	2014	2015	Mayıs Ayı Tahminleri	
				2014	2015
ABD	2,2	2,1	3,1	-0,5	-0,4
Euro Alanı	-0,4	0,8	1,1	-0,4	-0,6
Japonya	1,6	0,9	1,1	-0,3	-0,2
Çin	7,7	7,4	7,3	0,0	0,0

(G) Gerçekleşme

Raporda para politikası uygulamalarına da değinen OECD, ABD ile İngiltere'nin genişleyici yöndeki para politikalarından çıkış sürecine girmelerinin yerinde bir gelişme olduğunu belirtirken, Japonya ve Euro Alanı'nın genişleyici yöndeki para politikalarını bir süre daha sürdürmeleri gerektiğini ifade etmiştir. Özellikle Euro Alanı'na ilişkin düşük büyüme ve enflasyon tehdidine vurgu yapan OECD, Avrupa Merkez Bankası'nın mevcut görünümün kötüleşmesi durumunda ekonomiyi destekleyici yönde yeni uygulamaları hayata geçirmesinin gerekebileceği yorumunda bulunmuştur.

ABD ekonomisi olumlu sinyaller vermeye devam ediyor.

ABD'de daha önce %4,2 seviyesinde açıklanan ikinci çeyrek yıllık GSYH büyümesi nihai olarak %4,6'ya revize edilmiştir. Böylece büyüme oranı 2011 yılının son çeyreğinden bu yana görülen en yüksek seviyede gerçekleşmiştir. İlk çeyrekteki daralmanın ardından ikinci çeyrek büyüme verisi olumlu bir görünüm sunmuştur. Üçüncü çeyrekte de ekonomideki toparlanma eğiliminin sürdüğü izlenmektedir. Nitekim, New York Fed imalat endeksi Eylül ayında Ekim 2009'dan bu yana en yüksek seviyesinde gerçekleşerek üretim faaliyetlerine yönelik olumlu sinyal verirken, bu dönemde Michigan Tüketici Güven Endeksi de bir yılı aşkın sürenin en yüksek seviyesinde gerçekleşmiş ve tüketicilerin ekonomiye olan güveninin arttığını göstermiştir.

San Francisco Fed'in faiz artırım beklentileri üzerine yaptığı bir araştırma piyasalar üzerinde etkili oldu.

Eylül ayı başında San Francisco Fed tarafından yayımlanan bir araştırma notu, piyasaların Fed'in faiz artırımlarının zamanlamasını ve hızını tahmin etmekte zorlandığını ortaya koymuştur. Ayrıca çalışma, Fed yetkililerinin tahminleri ile kıyaslandığında yatırımcıların Fed'in faiz oranlarını daha yavaş artırmalarını beklediklerini göstermektedir. Bu durum, Fed'in açıklamalarının yeterince doğru yorumlanmadığına işaret ederek piyasalarda çıkış stratejisine yönelik belirsizlikleri artırmıştır.

Fed yetkililerinin 2015 ve 2016 yıllarına ilişkin politika faiz oranı tahminlerinde yükseliş...

16-17 Eylül tarihlerinde gerçekleştirilen Fed Açık Piyasa Komitesi (FOMC) toplantısında, aylık varlık alım programı beklentiler paralelinde 10 milyar USD daha azaltılarak 15 milyar USD'ye indirilmiştir. Fed Başkanı Janet Yellen toplantı sonrasında yaptığı açıklamada, faiz artırım kararının ekonomik verilerin seyrine bağlı olacağına dair vurgusunu yinelemiştir. Yellen, Fed'in varlık alım programının bitmesini takiben faiz artırımlarına "kayda değer" bir süre sonra başlanacağı ifadesinin belirli bir zaman dilimine tekabül etmediğinin altını çizmiştir.

Fed yetkililerinin 2015 ve 2016 yılsonu politika faiz oranı tahminlerinde yükseliş olması, piyasanın faiz artırım beklentisinin daha düşük olduğuna yönelik görüşleri teyit etmiştir. 2015 yılsonu için faiz oranı tahmininin medyan değeri Haziran ayındaki %1,125 seviyesinden %1,375 seviyesine çıkmıştır. 2016 yılsonu tahminlerinin medyan değeri %2,875 olurken, 2017 yılsonu tahmini Fed'in uzun vadeli hedefi olan %3,75 seviyesinde kalmıştır. Ayrıca, yayımlanan faiz artırım grafiğine göre daha önce ilk faiz artırımının 2016 yılında gerçekleşmesi gerektiğini savunan bir üyenin bu toplantıda kararını 2015 olarak revize etmesi de dikkat çekmiştir.

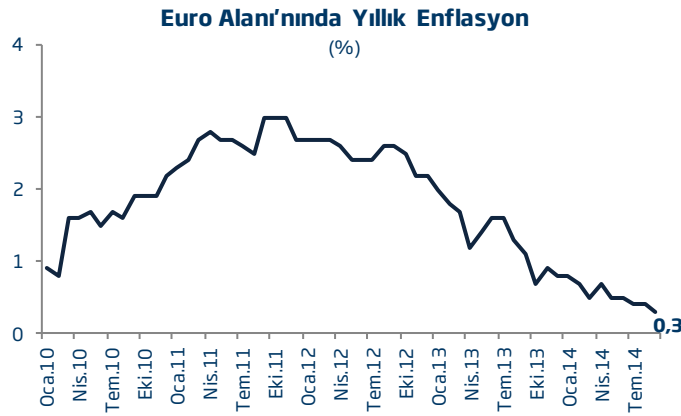
Kaynak: OECD, Reuters

Fed, Eylül ayı toplantısında bazı ekonomik göstergelere ilişkin tahminlerini de güncelleştir. Haziran'da ekonomik büyüme öngörüsü 2014 yılı için %2,1-%2,3 bandında iken bu toplantıda %2,0-%2,2'ye indirilmiştir. İşsizlik oranı beklentisi de %6,0-%6,1 bandından %5,9-%6,0 bandına çekilirken, enflasyon tahminleri değiştirilmemiştir.

ECB varlık alım programına son çeyrekte başlıyor.

ECB, 2 Ekim'de gerçekleştirdiği para politikası toplantısında faiz oranlarında değişiklik yapmamıştır. ECB Başkanı Draghi toplantı sonrası yaptığı açıklamada, Euro Alanı ekonomisine ilişkin risklerin net bir biçimde aşağı yönlü olduğunu ve ECB'nin ekonomiyi desteklemek için yılın son çeyreğinde varlık alım programına başlayacağını duyurmuştur. Varlık alım programının en az iki yıl sürmesinin planlandığını ifade eden Draghi, alınan tedbirlerin etkisiyle ECB'nin bilançosunun yeniden 2012'nin başındaki seviyelerine ulaşacağını (toplam milli gelirin yaklaşık %30'una) ve yıllık enflasyonun da orta vadede %2'lik hedefine yaklaşacağını ifade etmiştir.

Euro Alanı'nda Eylül ayında yıllık enflasyon %0,3 ile düşük seviyede kalmaya devam etmiştir. ECB'nin aldığı kararların ve Euro'daki değer kaybının enflasyona ne ölçüde yansıtılacağına önümüzdeki dönemde piyasaların odağında olmaya devam etmesi beklenmektedir.

ECB'nin T-LTRO programına talep beklentilerin çok altında...

ECB'nin Haziran'da açıkladığı hedef odaklı uzun vadeli refinansman operasyonu (T-LTRO) programı çerçevesinde 18 Eylül'de gerçekleştirdiği ilk ihaleye finansal kuruluşlarından gelen talep 82,6 milyar Euro ile 150 milyar Euro civarındaki piyasa beklentisinin altında kalmıştır. Bu gelişme, düşük maliyetli finansman imkanının bölgede ekonomik aktivitenin toparlanması için yeterli olmayacağına yönelik görüşleri desteklemiştir. 2014 yılının ikinci operasyonu 11 Aralık'ta gerçekleştirilecektir. ECB Başkanı Draghi ihalede oluşan talebin ECB'nin tahmin aralığı içinde

yer aldığını, Eylül ve Aralık aylarına ait T-LTRO operasyonlarının birlikte değerlendirilmesi gerektiğini belirtmiştir. ECB söz konusu program kapsamında 2014 yılında 400 milyar Euro fon sağlamayı planladıklarını duyurmuştu.

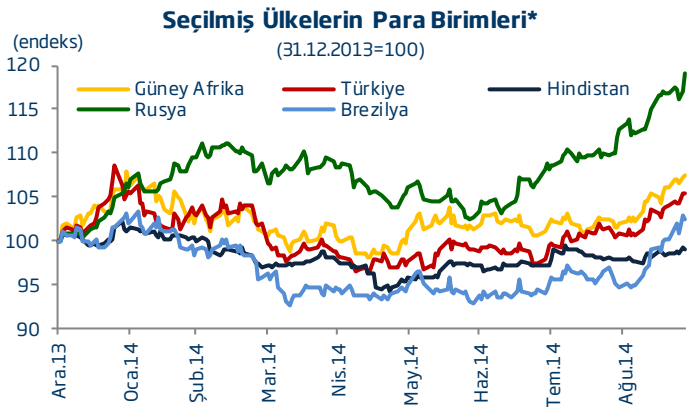
Japonya ekonomisi...

Düşük enflasyonla mücadele eden Japonya'da, Nisan ayında yürürlüğe giren satış vergisi artışının ekonomik aktivite üzerindeki olumsuz etkisi azalarak da olsa sürerken, politika yapıcıların ekonomiye olan güveni güçlü tutma yolundaki çabaları devam etmektedir. %2 olan yıllık enflasyon hedefine ulaşmakta başarılı olunacağını vurgulayan Japonya Merkez Bankası Başkanı Haruhiko Kuroda, mevcut koşullarda yeni teşvik uygulamalarına ihtiyaç duyulmadığını belirtmiştir. Kuroda, ikinci çeyrekte yıllıklandırılmış bazda %7,1 daralan ülke ekonomisinin yeniden büyümesinin beklendiğini, istihdam piyasasındaki iyileşmenin ve şirket kârlılıklarındaki yükselişin ekonomiyi destekleyen olumlu gelişmeler arasında yer aldığını dile getirmiştir.

Diğer taraftan, Yen'deki değer kaybının ülkenin rekabet gücünü artırması ve ihracat performansına yönelik beklentileri olumlu yönde etkilemesi Japonya'da hisse senedi piyasalarını desteklemektedir.

Çin Merkez Bankası'ndan ekonomiyi canlandırmak için yeni teşvikler...

İlişkili olduğu diğer sektörler de değerlendirmeye dahil edildiğinde Çin ekonomisinin yaklaşık %25'ini oluşturan konut sektörüne yönelik endişeler açıklanan verilerle birlikte sürmektedir. Politika yapıcılar konut sektörünü desteklemek amacıyla son dönemde yeni tedbirler açıklamıştır. Çin Merkez Bankası da ekonomiyi desteklemek amacıyla parasal genişleme yönünde bazı adımlar atmıştır. Bankalara yüksek miktarda likidite sağlanmasının etkisiyle faiz oranlarında düşüşü hedefleyen bu adımlar ilk etapta istenilen olumlu etkiyi yaratmamışsa da önümüzdeki dönemde yeni teşviklerin gündeme gelmesi söz konusu olabilecektir.

(*) Yukarı yönlü hareket yerel para biriminde değer kaybını göstermektedir. Kaynak: Reuters

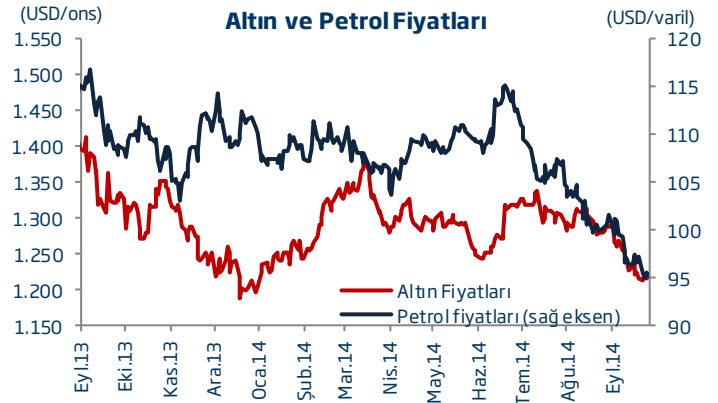
Gelişmekte olan ülkelere yönelik sermaye akımları...

Fed'nin öngörülenden daha erken ve hızlı faiz artırımına başlayabileceği yönündeki değerlendirmeler küresel piyasalarda oynaklığa neden olurken, gelişmekte olan ülkelere yönelik sermaye akımlarını da olumsuz yönde etkilemektedir. Bu gelişmeye ek olarak yatırımcıların daha az riskli yatırım araçlarına yönelmesi Dolar'ın uluslararası piyasalarda güçlenmesine neden olmakta ve gelişmekte olan ülkelerin yerel para birimlerinin Dolar karşısında değer kaybetmesine yol açmaktadır.

Petrol ile altın fiyatlarında aşağı yönlü seyrir devam ediyor.

Orta Doğu kaynaklı arz endişelerinin az da olsa hafiflemesinin yanı sıra Euro Alanı ekonomisindeki durgunluk paralelinde küresel petrol talebinin azalacağına yönelik beklentilerin etkisiyle ham petrol fiyatlarındaki düşüş Eylül ayında da devam etmiştir. Böylece, Ağustos ayı sonunda 102 USD seviyesinde gerçekleşen Brent türü ham petrolün varil fiyatı, 30 Eylül'de 94 USD ile Haziran 2012'den bu yana kaydedilen en düşük seviyesinde gerçekleşmiştir.

Dolar'ın son dönemde değer kazanmasının etkisiyle altın fiyatlarının da aşağı yönlü hareketini sürdürdüğü gözlenmektedir.

İkinci çeyrekte büyüme beklentilerin altında kaldı.

Türkiye ekonomisi 2014 yılının ikinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine göre %2,1 ile beklentilerin altında bir büyüme kaydetmiştir. Reuters anketine göre piyasaların beklentisi %2,65 düzeyindeydi. Öte yandan, daha önce %4,3 olarak açıklanan 2014 yılı ilk çeyrek GSYH artışı %4,7'ye ve %4 olarak açıklanan 2013 yılı büyüme oranı da %4,1'e revize edilmiştir. 2014 yılının ilk yarısında bir önceki yılın aynı dönemine göre büyüme oranı %3,3 düzeyinde gerçekleşmiştir.

Takvim etkisinden arındırılmış GSYH ikinci çeyrekte bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %2,4 artış kaydetmiştir. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış GSYH'nin ise ikinci çeyrekte birinci çeyreğe göre %0,5 oranında daralması dikkat çekmiştir. Böylece, GSYH çeyreklik bazda 2012 yılının ilk çeyreğinden bu yana ilk defa daralmıştır.

Yurt içi tüketim harcamalarındaki ivme kaybı ikinci çeyrekte de devam etti.

BDDK tarafından tüketici kredilerindeki artışı sınırlayıcı yönde alınan önlemler ve TCMB'nin Ocak ayı sonunda faiz oranlarında yaptığı artışın özel tüketim harcamaları üzerindeki etkisi ikinci çeyrekte belirginleşmiştir. Harcamalar yöntemiyle hesaplanan GSYH içinde 2014 yılının ikinci çeyreği itibarıyla %64,6 ile en yüksek paya sahip olan özel tüketim harcamaları, bu dönemde büyümeye yalnızca 0,3 puan katkı yapmıştır. Özel tüketim harcamalarının ilk çeyrek büyümesine katkısı 2,2 puan düzeyindeydi. Yerel seçimler öncesinde hızlı artış kaydeden kamunun tüketim harcamalarındaki artış da ikinci çeyrekte yıllık bazda ivme kaybetmiştir. Söz konusu harcamaların büyümeye katkısı 0,9 puandan 0,3 puana gerilemiştir.

Yatırım harcamalarında sert düşüş

Toplam yatırım harcamaları yılın ikinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %3,5 oranında daralmıştır. Bu oran, yatırım harcamalarında 2012 yılının ikinci çeyreğinden bu

GSYH Gelişmeleri (1998 fiyatlarıyla)

Dönem	Takvim	Mevsim ve Takvim
	Etkisinden Arındırılmış GSYH* (%)	Etkisinden Arındırılmış GSYH** (%)
2011 Ç1	12,6	2,5
2011 Ç2	9,3	0,6
2011 Ç3	8,7	1,2
2011 Ç4	5,2	0,8
2012 Ç1	2,5	-0,2
2012 Ç2	3,1	1,1
2012 Ç3	1,7	0,2
2012 Ç4	1,3	0,3
2013 Ç1	3,6	1,9
2013 Ç2	4,2	1,7
2013 Ç3	4,0	0,3
2013 Ç4	4,6	0,9
2014 Ç1	4,7	1,8
2014 Ç2	2,4	-0,5

*Bir önceki yılın aynı dönemine göre değişim

**Bir önceki çeyreğe göre değişim

yana kaydedilen en sert düşüşe işaret etmektedir. Yatırım harcamalarının detaylarına bakıldığında, bir önceki yılın aynı çeyreğine göre kamunun toplam yatırım harcamalarının %0,9, özel sektörün toplam yatırım harcamalarının %4,1 gerilediği görülmektedir. Yatırım harcamalarındaki düşüşün büyük ölçüde özel sektörün makine-teçhizat yatırımlarındaki gerilemeden (bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %7,6 oranında düşüşten) kaynaklanması dikkat çekmektedir. Buna karşılık, hem kamunun hem de özel sektörün inşaat yatırımları bir önceki yılın aynı çeyreğine göre artış kaydetmiştir.

Büyümeye en yüksek katkı net ihracattan geldi.

Yılın ikinci çeyreğinde tüketim harcamalarındaki oldukça düşük oranlı artışa (bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %0,4 artış) ve yatırım harcamalarındaki gerilemeye karşılık net

Harcamalar Yöntemiyle Katkı (1998 fiyatlarıyla)

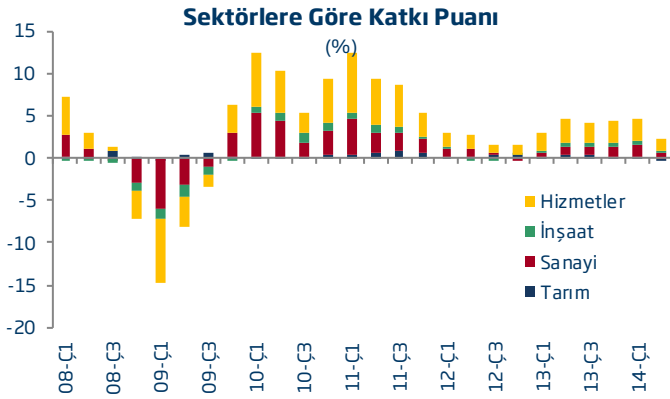
	2012					2013					2014				
	Yıllık	Ç1	Ç2	Ç3	Ç4	Yıllık	Ç1	Ç2	Ç3	Ç4	Yıllık	Ç1	Ç2	Ç3	Ç4
Tüketim	0,3	3,0	4,5	3,9	5,0	4,1	3,2	0,5	1,8	1,8	3,2	0,5	1,8	1,8	1,8
Özel	-0,3	2,2	3,6	3,7	4,0	3,4	2,2	0,3	1,2	1,2	2,2	0,3	1,2	1,2	1,2
Kamu	0,6	0,8	0,8	0,2	0,9	0,7	0,9	0,3	0,6	0,6	0,9	0,3	0,6	0,6	0,6
Yatırım	-0,7	0,1	0,9	1,2	1,8	1,0	0,0	-0,9	-0,5	-0,5	0,0	-0,9	-0,5	-0,5	-0,5
Özel	-1,1	-1,3	-0,2	0,5	1,2	0,1	-0,3	-0,9	-0,6	-0,6	-0,3	-0,9	-0,6	-0,6	-0,6
Kamu	0,4	1,4	1,1	0,7	0,7	0,9	0,3	0,0	0,1	0,1	0,3	0,0	0,1	0,1	0,1
Stok Değişimi	-1,5	1,4	2,9	1,2	0,9	1,6	-1,1	-0,4	-0,7	-0,7	-1,1	-0,4	-0,7	-0,7	-0,7
Net İhracat	4,0	-1,4	-3,6	-2,0	-3,2	-2,6	2,6	2,9	2,7	2,7	2,6	2,9	2,7	2,7	2,7
İhracat	3,9	0,8	0,0	-0,6	-0,3	-0,1	2,8	1,5	2,1	2,1	2,8	1,5	2,1	2,1	2,1
İthalat	0,1	-2,2	-3,6	-1,4	-2,9	-2,5	-0,2	1,4	0,6	0,6	-0,2	1,4	0,6	0,6	0,6
GSYH	2,1	3,1	4,6	4,2	4,5	4,1	4,7	2,1	3,3	3,3	4,7	2,1	3,3	3,3	3,3

Rakamlar yuvarlamalardan ötürü toplamı vermeyebilir.

İhracat ikinci çeyrekte büyümeye 2,9 puan katkı sağlamıştır. Net ihracatın büyümeye ilk çeyrekteki katkısı 2,6 puandı. GSYH verilerine göre, ikinci çeyrekte ihracat bir önceki yılın aynı dönemine göre %5,5 artarken, ithalat aynı dönemde yurt içi talebin baskı altında kalmasına bağlı olarak %4,6 gerilemiştir.

Kuraklık tarım sektörünü olumsuz etkiliyor.

Üretim yöntemine göre incelendiğinde, GSYH'de en yüksek paya sahip olan hizmetler sektörünün yılın ikinci çeyreğinde 1,4 puan ile büyümeye en yüksek katkısı yaptığı görülmektedir. Bu dönemde sanayinin katkısı 0,7 puan, inşaat sektörünün katkısı ise 0,2 puan düzeyinde gerçekleşmiştir. Öte yandan, kuraklık nedeniyle tarım sektörü büyümeyi 0,1 puan düşürmüştür.

2014 yılında büyümenin %3'ü aşacağını tahmin ediyoruz.

Yılın ikinci çeyreğinde iç talepteki ivme kaybı belirginleşirken net ihracatın büyümeye önemli katkı sağlamaya devam ettiği dikkat çekmiştir.

Yılın ikinci yarısında ise, TCMB'nin yaptığı faiz indirimlerinin ve siyasi belirsizliklerin azalmasının iç talebin bir miktar canlanmasına olanak verebileceği düşünülmektedir. İç talepte beklenen bu canlanmaya karşılık Türkiye'nin en büyük ihrac pazarı olan Avrupa Birliği ekonomilerinin yeniden ivme kaybetmeye başlaması ve en büyük ikinci ihracat pazarı olan Irak'ta devam eden sorunlar, dış talep koşullarının bir miktar olumsuzla dönebileceğine ve net ihracatın yılın geri kalanında ilk yarıdaki kadar büyümeye destek veremeyebileceğine işaret etmektedir. Bununla birlikte, Rusya'nın tarım ve gıda ürünlerine ilişkin olarak ABD, AB, Kanada, Norveç ve Avustralya'ya uyguladığı ambargo kapsamında Türkiye gibi alternatif ülkelere yönelmesi, Türkiye'nin ihracat performansını olumlu yönde etkileyebilecek bir unsur olarak ön plana çıkmaktadır. Ayrıca, Avrupa Merkez Bankası'nın politika faiz oranlarını indirmesi ve Ekim ayından itibaren yeni bir varlık alım programına başlayacağını duyurması global likidite koşulları ve önümüzdeki dönemde Euro Alanı kaynaklı talebin canlanması açısından olumlu bir gelişme olarak değerlendirilmektedir. Bu çerçevede, yılın ilk yarısında %3,3 büyüyen Türkiye ekonomisinin 2014 yılını %3'ün üzerinde bir büyüme oranı ile tamamlayabileceğini tahmin etmekteyiz.

Temmuz'da sanayi üretimi yıllık bazda %3,6 arttı.

Temmuz ayında takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretimi endeksi yıllık bazda %3,6 ile beklentiler paralelinde artış kaydetmiştir. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış sanayi üretimi endeksi de aylık bazda %1,8 oranında yükselmiştir. Ana sanayi gruplarına göre incelendiğinde, mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış olarak en yüksek artış sermaye malı imalatında gerçekleşirken, ara malı imalatında sınırlı gerileme yaşanmıştır.

Markit'in açıkladığı verilere göre, imalat PMI endeksi Eylül ayında 0,1 puan ile sınırlı bir artış kaydederek 50,4'e yükselmiştir. 50 eşik değerinin üzerindeki seyrini sürdüren endeks, üretim faaliyetlerinde ılımlı bir artışa işaret etmiştir.

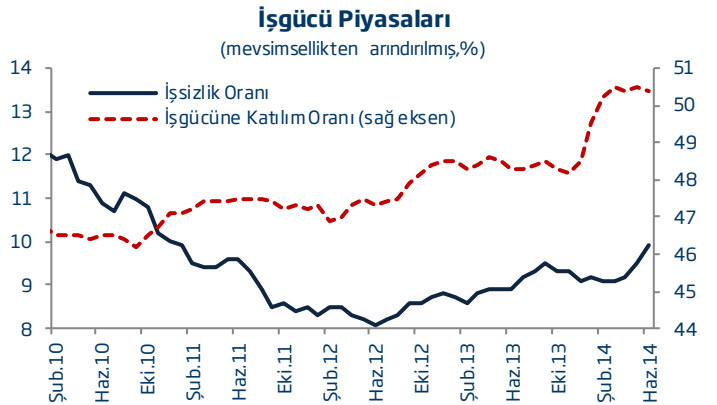
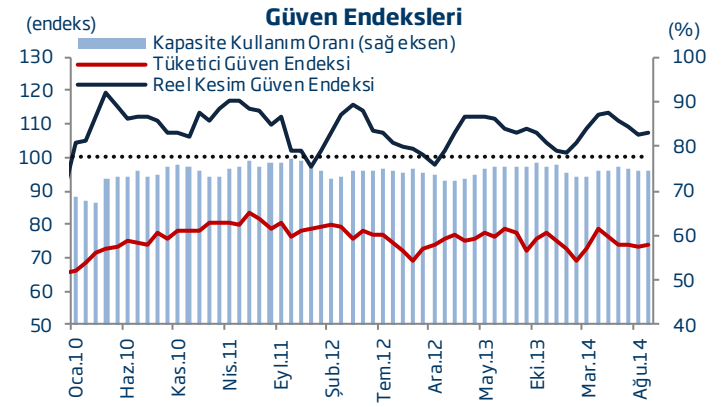
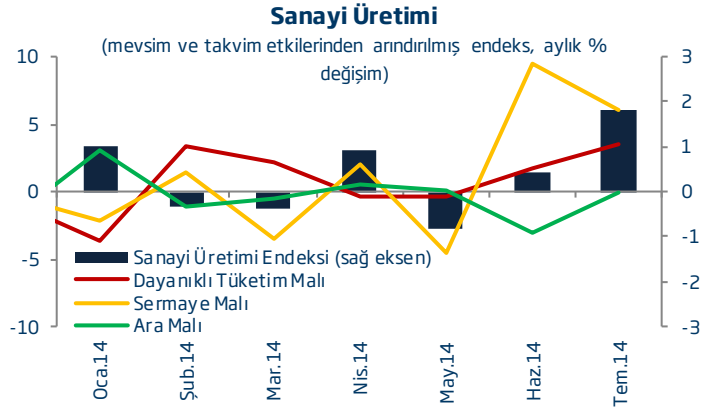
Güven endeksleri...

Reel Kesim Güven Endeksi Eylül ayında bir önceki yılın aynı ayına kıyasla 1 puan azalarak 107,6 seviyesinde gerçekleşmiştir. Mevsimsellikten arındırılmış endeks ise bir önceki aya göre 1,4 puan artış kaydetmiştir. Endeksin alt kalemleri incelendiğinde, bu dönemde genel gidişat ve mevcut mamul mal stoku miktarına ilişkin beklentilerdeki bozulmanın endeksteki yükselişi sınırlandırdığı görülmektedir. Eylül ayında mevsimsellikten arındırılmış İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı (KKO) ise bir önceki aya göre değişim kaydetmeyerek %74,1 olmuştur.

TÜİK tarafından açıklanan verilere göre, Tüketici Güven Endeksi Eylül'de aylık bazda 0,8 puan artarak 74,0 düzeyinde gerçekleşmiştir. Endeksin alt kalemleri incelendiğinde, tüketicilerin "hanenin maddi durum beklentisi"ne yönelik değerlendirmelerindeki bozulma dikkat çekerken, en fazla iyileşmenin gelecek 12 ayda konut satın alma ihtimalinde kaydedildiği görülmektedir.

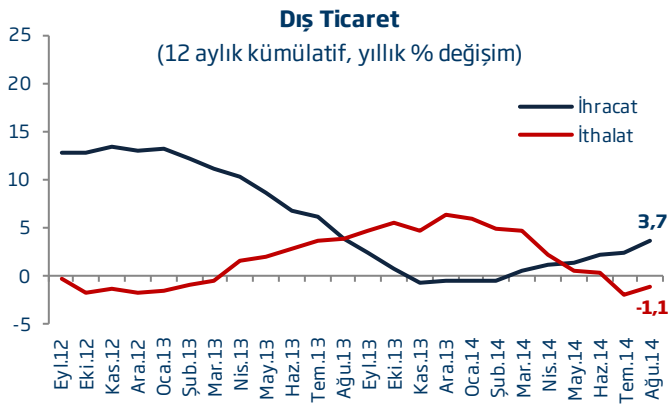
İşsizlik oranı %9,1 düzeyinde...

Hanehalkı İşgücü Anketi'ne göre, Haziran ayında işsizlik oranı geçtiğimiz yılın aynı ayındaki %8,1'lik seviyesinden %9,1'e yükselmiştir. Bu dönemde tarım dışı işsizlik oranı %11,1, genç nüfusta işsizlik oranı da %16,7 düzeyine yükselerek iş gücü piyasasındaki zayıf seyre işaret etmektedir.

Ağustos ayında dış ticaret açığı beklentilerin üzerinde gerçekleşti.

Ağustos ayında ihracat bir önceki yılın aynı ayına göre %2,9 oranında artış kaydetmiştir. Yıllık bazda son altı aydır daralma eğilimi sergileyen ithalat hacminin bu dönemde %7 oranında yükselmesi sonucunda dış ticaret açığı 8 milyar USD ile piyasa beklentisinin üzerinde gerçekleşmiştir. Böylece, geçtiğimiz yıl Ağustos ayında %61,1 düzeyinde bulunan ihracatın ithalatı karşılama oranı %58,7 ile bu yılın en düşük seviyesine gerilemiştir.

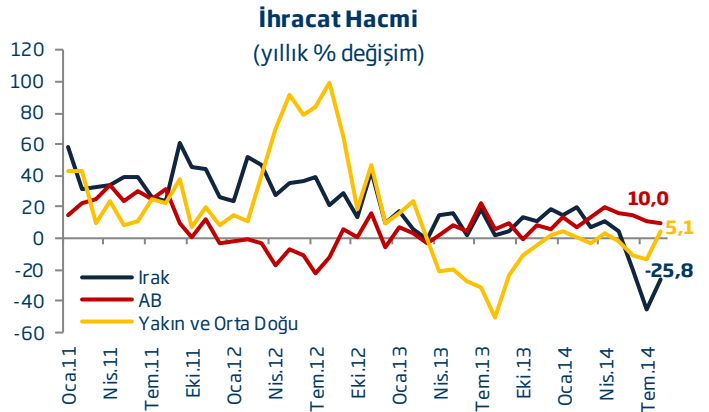

İthalat artışının genele yayıldığı görülüyor.

İthalatta meydana gelen artışın ürün gruplarının geneline yayılmış olması dikkat çekmektedir. Bu durum, zayıf bir seyrizleyen iç talebin bir miktar toparlandığına işaret etmektedir. Yılbaşından bu yana düşüş kaydeden motorlu kara taşıtları ithalatı da ilk sekiz ayın içerisinde ilk defa yıllık bazda artış kaydetmiştir. Ağustos ayında ithalatta kaydedilen yıllık artışta geçen yıla göre işgünü sayısının daha fazla olması da etkili olmuştur.

İrak'a yönelik ihracat yıllık bazda ivme kaybetmekle birlikte azalmaya devam ediyor.

Ülkedeki gerginliklerin devam etmesi nedeniyle Haziran ve Temmuz aylarında sırasıyla %19,5 ve %45,5 gerileyen Irak'a yönelik ihracat hacmi Ağustos ayında da %25,8 oranında daralmıştır. Bu durum Irak'a yönelik ihracattaki düşüşün ivme kaybetmekle birlikte sürdüğünü göstermektedir. 647 milyar USD'lik ihracat hacmi ile Irak, Ağustos ayında en fazla ihracat yaptığımız ülkeler arasında üçüncü sıradaki yerini korumuştur. Rusya, Ukrayna krizi nedeniyle Ağustos ayında

Avrupa Birliği ülkeleri ve ABD'den ithal edilen bazı ürünlere sınırlama getirmiştir. Bu ürünlerin aralarında Türkiye'nin de yer aldığı başka ülkelere temin edebileceği konusu gündeme gelmiştir. Ancak, Ağustos ayı itibarıyla Rusya'ya yapılan ihracatta önemli bir değişim kaydedilmediği ve yılbaşından bu yana süregelen daralmanın devam ettiği gözlenmektedir.

Avrupa Birliği ülkelerine yönelik ihracatın bir miktar ivme kaybına karşın yıllık bazda artmaya devam ettiği görülmektedir. Bu çerçevede, Ağustos ayında AB ülkelerinin toplam ihracatımızdaki payı geçtiğimiz yılın aynı dönemindeki %41,4 seviyesinden %44,3'e yükselmiştir. Irak'taki gelişmeler paralelinde gerileme eğiliminde olan Yakın ve Ortadoğu ülkelerine yönelik ihracat hacmi ise, Ağustos ayında İran ve Suudi Arabistan'a yapılan ihracatın önemli ölçüde artış kaydetmesi paralelinde bir miktar toparlanmıştır. Böylece, geçtiğimiz yıl Ağustos ayında %21,7 seviyesinde bulunan Yakın ve Ortadoğu ülkelerinin toplam ihracatımızdaki payı bu yılın aynı döneminde %22,1'e yükselmiştir.

Beklentiler...

En önemli ihracat pazarımız konumundaki AB ülkelerinde ekonomik aktivitenin zayıf seyrinin bir müddet daha devam etmesi ve bu durumun Türkiye'nin ihracat performansı üzerinde baskı yaratması beklenmektedir. Bununla birlikte, Irak dışındaki Yakın ve Ortadoğu ülkelerine yapılan ihracatın artış kaydetmesi olumlu bir gelişme olarak ön plana çıkmaktadır. Öte yandan, iç talepteki toparlanmanın devam etmesi durumunda ithalattaki artışın hız kazanabileceği ve bu durumun dış ticaret açığını genişletici yönde etkide bulunabileceği değerlendirilmektedir.

Dış Ticaret Dengesi

	(milyar USD)					
	Ağustos		Değişim	Ocak-Ağustos		Değişim
	2013	2014	(%)	2013	2014	(%)
Ihracat	11,1	11,4	2,9	99,3	104,9	5,7
İthalat	18,2	19,5	7,0	167,0	159,1	-4,7
Dış Ticaret Dengesi	-7,1	-8,0	13,5	-67,7	-54,2	-20,0
Karşılama Oranı (%)	61,1	58,7	-	59,5	66,0	-

Kaynak: TÜİK

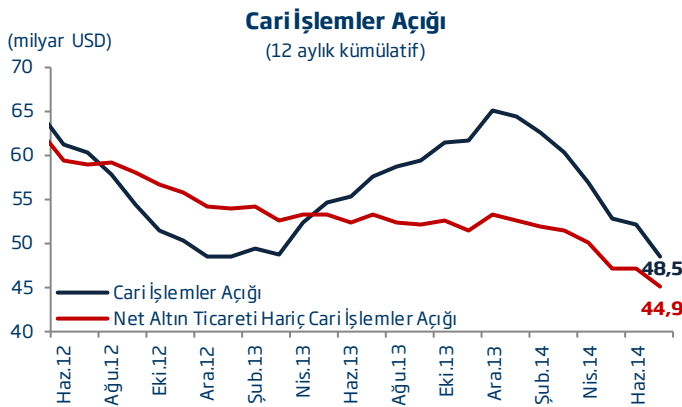
12 aylık kümülatif cari açık Ocak 2011'den bu yana en düşük seviyesinde...

Temmuz ayında cari açık 2,6 milyar USD ile beklentiler paralelinde açıklanmıştır. Geçtiğimiz yılın aynı ayında cari açık 6,3 milyar USD seviyesindeydi. Yılın ilk yedi ayına bakıldığında bir önceki yılın aynı dönemine göre cari açığın %38,3 oranında daraldığı görülmektedir. Haziran ayı itibarıyla 52,1 milyar USD seviyesinde olan 12 aylık kümülatif cari açık da Temmuz'da 48,5 milyar USD ile Ocak 2011'den bu yana en düşük seviyesine gerilemiştir. Bu gelişmede, artan ihracata bağlı olarak daralan dış ticaret açığı başta olmak üzere hizmetler dengesinde kaydedilen olumlu performans etkili olmuştur.

Dış ticaret açığında daralma...

Cari açığın gerilemesinde önemli bir paya sahip olan dış ticaret açığı 12 aylık kümülatif verilere göre Temmuz ayında yıllık bazda %10,9 daralma kaydetmiştir. 8 milyar USD tutarındaki bu gerileme daha çok ihracattaki artıştan kaynaklanmıştır. Bununla birlikte, ilk yedi aylık veriler incelendiğinde ihracat artışındaki ivme kaybının Temmuz'da da devam ettiği görülmektedir. Irak kaynaklı sorunların yanı sıra Türkiye'nin en büyük ihracat pazarı olan Avrupa Birliği ülkelerinde ekonomik aktivitenin güç kaybetmesi ihracat artışını zayıflatmıştır. Aynı dönemde ithalat hacmi sınırlı oranda düşüş kaydederek cari açığın daralmasında rol oynamıştır. İthalattaki düşüşte yavaşlayan iç talebin yanı sıra altın ithalatındaki hızlı azalmanın önemli etkisi bulunmaktadır. Nitekim, geçtiğimiz yılın ilk yedi ayında 11,1 milyar USD olan altın ithalatı bu yılın aynı döneminde 3,2 milyar USD ile sınırlı düzeyde gerçekleşmiştir.

Hizmetler dengesinde verilen fazla geçtiğimiz yılın ilk yedi ayına kıyasla %10,5 artarak cari açıktaki iyileşmeye katkı sağlamıştır. Hizmetler dengesinin %97'sini oluşturan turizm dengesi kalemi aynı dönemde 373 milyon USD'lik artış göstermiştir.

Portföy yatırımları kaleminde Temmuz'da net giriş 3,7 milyar USD seviyesinde...

Portföy yatırımlarında Haziran ayındaki güçlü görünümün ardından Temmuz ayında da 3,7 milyar USD net giriş kaydedilmiştir. Bu tutarın önemli bir bölümünü (2,7 milyar USD) borç senetlerine yönelik fon akımları oluşturmaktadır. Bankacılık sektörü bu dönemde 1,7 milyar USD tutarında tahvil ihracı gerçekleştirmiştir.

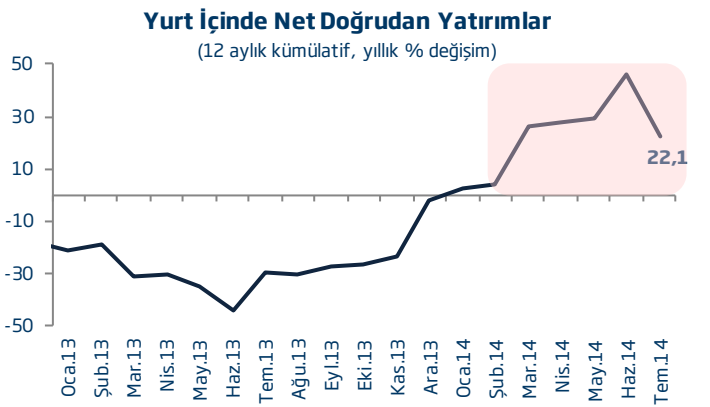
Yılın ilk çeyreğinde gelişmekte olan piyasalardaki sermaye çıkışlarına bağlı olarak olumsuz bir seyir izleyen portföy yatırımları Temmuz ayı verisinin de olumlu gelmesiyle birlikte toparlama eğilimini sürdürmüştür. Yılın ilk yedi ayı itibarıyla hisse senedi piyasasına 2,1 milyar USD, tahvil piyasasına da 12,5 milyar USD tutarında net giriş gerçekleşmiştir.

Yurt içinde doğrudan yatırımlar Temmuz ayında da olumlu seyrini sürdürdü.

Haziran'da 1,1 milyar USD düzeyinde gerçekleşen yurt içinde doğrudan yatırımlar kaleminde Temmuz'da da 1 milyar USD tutarında net giriş kaydedilmiştir. Bu girişin %61'ini sermaye yatırımları, %34'ünü gayrimenkul yatırımları oluşturmuştur. 12 aylık kümülatif verilere göre yurt içinde doğrudan yatırımlar kaleminde Mart ayından itibaren yıllık bazda kaydedilen yükseliş dikkat çekmektedir. Nitekim, söz konusu yatırımlar geçtiğimiz yılın aynı dönemine kıyasla %22,1 oranında artmıştır. Yılın ilk yedi ayı itibarıyla doğrudan yatırımların sektörlere göre dağılımı incelendiğinde, imalat sanayi ile bankacılık sektörünün %51'lik paya sahip olduğu görülmektedir.

Bankacılık sektörü Temmuz'da net kredi ödeyicisi konumunda...

Temmuz'da bankacılık sektörünün 276 milyon USD tutarında net kredi ödeyicisi olduğu görülmektedir. Bankacılık sektörü bu dönemde uzun vadede net kredi kullanıcısı olurken, kısa vadede net kredi ödeyicisi konumundadır. Banka dışı sektörler ise Temmuz ayında 1 milyar USD tutarında net

Kaynak: TCMB

kredi kullanmıştır. Yılın ilk yedi ayı itibarıyla bankacılık sektörünün net kredi kullanımı 4,4 milyar USD olurken, banka dışı sektörlerin net kredi kullanımını da 3,7 milyar USD düzeyinde gerçekleştirmiştir. Bankaların ve banka dışı sektörlerin uzun vadeli borç çevirme oranları bu dönemde sırasıyla %177 ve %125 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Yılın ilk yedi ayında net hata ve noksan kaleminde 8,2 milyar USD giriş kaydedildi.

Temmuz'da net hata noksan kalemi altında 2 milyar USD giriş kaydedilmiştir. Böylece, net hata ve noksan kaleminde yılın ilk yedi ayında 8,2 milyar USD, son 12 aylık dönemde de 13,3 milyar USD tutarında sermaye girişi gerçekleşmiştir. Dolayısıyla, söz konusu kalem cari açığın finansmanında önemli rol oynamıştır.

Beklentiler...

Artan jeopolitik riskler ve AB ekonomilerinde son dönemde gözlenen durgunluk paralelinde önümüzdeki aylarda ihracatın hız kesmesi sonucunda cari açıktaki daralmanın

ivme kaybedebileceği öngörülmektedir. Diğer taraftan, Rusya'nın tarım ve gıda ürünlerine ilişkin olarak ABD, AB, Kanada, Norveç ve Avustralya'ya uyguladığı ambargo kapsamında Türkiye gibi alternatif ülkelere yönelmesi, Türkiye'nin ihracat performansını olumlu yönde etkileyebilecek bir unsur olarak ön plana çıkmaktadır. Petrol piyasasında fiyatların aşağı yönlü eğilimine devam etmesi de cari açık üzerinde uzun vadede olumlu etkiye bulunabilecektir. Cari açığın finansman tarafında ise, Fed'in faiz artırım sürecine başlayacağı beklentisine bağlı olarak gelişmekte olan ülkelere yönelik sermaye akımlarının zayıflaması ihtimaline karşılık Avrupa Merkez Bankası'nın ekonomiyi desteklemek amacıyla genişleyici yönde para politikası uygulamalarını sürdürmesi bu etkiyi sınırlandırabilecektir.

Ödemeler Dengesi					(milyon USD)
	Temmuz 2014	Ocak-Temmuz 2013	Ocak-Temmuz 2014	% Değişim	12 Aylık Kümülatif
Cari İşlemler Dengesi	-2.634	-43.348	-26.767	-38,3	-48.485
Dış Ticaret Dengesi	-4.912	-48.941	-34.271	-30,0	-65.353
Hizmetler Dengesi	2.927	11.106	12.269	10,5	24.294
Turizm (net)	2.662	11.520	11.893	3,2	23.553
Gelir Dengesi	-708	-6.143	-5.206	-15,3	-8.418
Cari Transferler	59	630	441	-30,0	992
Sermaye ve Finans Hesapları	641	45.656	18.542	-59,4	35.187
Doğrudan Yatırımlar (net)	771	5.599	5.534	-1,2	9.726
Portföy Yatırımları (net)	3.748	14.927	13.887	-7,0	22.651
Varlıklar	386	2.185	-693	-	-277
Yükümlülükler	3.362	12.742	14.580	14,4	22.928
Hisse Senetleri	661	-801	2.119	-	3.761
Borç Senetleri	2.701	13.543	12.461	-8,0	19.167
Diğer Yatırımlar (net)	-3.646	29.924	625	-97,9	9.524
Varlıklar	-4.658	2.524	-5.287	-	-5.417
Efektif ve Mevduat	-2.719	3.963	-3.038	-	-2.414
Yükümlülükler	1.012	27.400	5.912	-78,4	14.941
Ticari Krediler	-1	6.274	-927	-	-1.598
Krediler	806	10.171	7.405	-27,2	18.846
Bankacılık Sektörü	-276	11.261	4.448	-60,5	14.805
Bankacılık Dışı Sektörler	1.001	-608	3.678	-	5.150
Mevduat	152	10.608	-929	-	-2.904
Yurtdışı Bankalar	-254	9.173	-1.222	-	-3.169
Yabancı Para	78	8.488	-2.151	-	-4.265
Türk Lirası	-332	685	929	35,6	1.096
Yurtdışı Kişiler	631	2.215	1.404	-36,6	2.596
Rezerv Varlıklar (net)	-211	-4.728	-1.469	-68,9	-6.652
Net Hata ve Noksan	1.993	-2.308	8.225	-	13.298

Merkezi yönetim bütçesi Ocak-Ağustos döneminde 2,7 milyar TL açık verdi.

Maliye Bakanlığı mali tatil nedeniyle Temmuz ve Ağustos ayı bütçe verilerini birlikte açıklamıştır. Bütçe gelirleri yıllık bazda Temmuz ayında %6,4 oranında daralırken, Ağustos'ta %19,1'lik artış kaydederek Temmuz ayındaki düşüşü telafi etmiştir. Bütçe harcamaları ise yıllık bazda Temmuz ayında %8,7 oranında yükselirken, Ağustos ayında %8,6 oranında daralmıştır. Böylece, Temmuz ayında 5,3 milyar TL açık veren bütçe, Ağustos ayında 5,9 milyar TL fazla vererek olumlu bir görünüm sergilemiştir.

2014 yılının ilk 8 ayı itibarıyla bütçe gelirlerinin %8,9, bütçe harcamalarının da %10,1 oranında artış kaydettiği görülmektedir. Böylece geçtiğimiz yılın ilk sekiz ayında 231 milyon TL fazla veren bütçe dengesi, 2014 yılının aynı döneminde 2,7 milyar TL açık vermiştir. Faiz dışı fazla ise, Ocak-Ağustos döneminde 30,1 milyar TL düzeyinde gerçekleşerek 18,7 milyar TL olan yılsonu hedefinin oldukça üzerindeki seyrini sürdürmüştür.

Vergi gelirlerinde zayıf seyir...

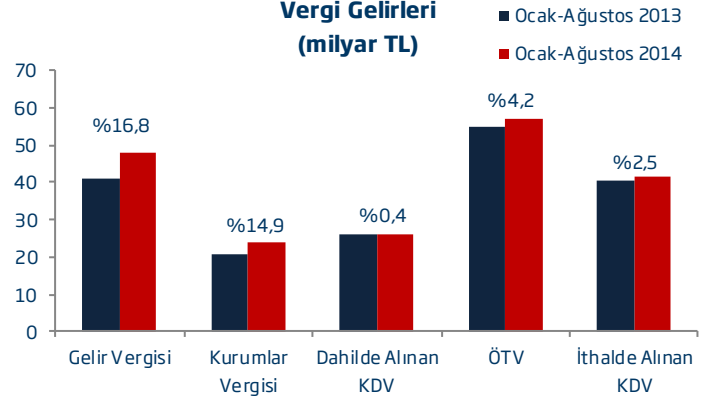
Temmuz ayında vergi gelirleri %3,8 ile sınırlı bir artış kaydederken, diğer gelirlerin %47,1 oranında daralması dikkat çekmiştir. Temmuz ayında gelir ve özel tüketim vergilerindeki artışın bütçe gelirlerini olumlu yönde etkilediği görülürken, ithalde ve dahilde alınan KDV gelirlerindeki daralma söz konusu etkiyi sınırlandırmıştır. Dahilde alınan KDV gelirlerindeki düşüş eğilimi Ağustos ayında da devam etmiştir. Öte yandan, bu dönemde kurumlar vergisi gelirlerindeki yıllık bazda %61,8'lik artışın etkisiyle vergi gelirleri %19,6 oranında yükselmiştir.

Yıl sonu hedefleri dikkate alındığında yılın ilk sekiz ayı itibarıyla merkezi yönetim bütçe gerçekleştirmelerinin olumlu bir performans sergilediği görülmektedir. Nitekim, ilk sekiz aylık dönemde bütçe gelirleri yılsonu hedefinin %70,2'sine ulaşmıştır. Öte yandan, bu dönemde BSMV, gelir ve kurumlar vergisi dışında kalan kalemlerde reel bazda gerileme kaydedilmesi dikkat çekmiştir.

Faiz harcamalarında gerileme...

Temmuz ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %19,1 oranında artan faiz dışı harcamalar Ağustos ayında hız

Vergi Gelirleri (milyar TL)

kesmiştir. Nitekim bu kalemdaki yıllık artış Ağustos'ta %6,4 düzeyine inmiştir. Temmuz ayında faiz dışı harcamalardaki yükselişte, %26,2 oranında artış kaydeden cari transferlerin belirleyici olduğu görülmektedir. Ağustos ayında ise, söz konu kalemda %3,9 oranında sınırlı bir düşüş gözlenmiştir.

2014 yılının ilk sekiz aylık döneminde de faiz dışı harcamalar %13,6 oranında artmıştır. Faiz harcamaları ise bu dönemde %10,9 oranında azalmıştır. Faiz dışı harcamalarda personel giderleri ile cari transferlerdeki yükselişin toplam giderlerdeki artışın %77'sini oluşturması dikkat çekmektedir. Cari transferlerdeki artışta, sağlık, emeklilik ve sosyal yardım giderleri (5,1 milyar TL) ile gelirlerden ayrılan paylardaki (4,5 milyar TL) yükseliş etkili olmuştur.

Beklentiler...

2014 yılında ekonomik aktivitede gözlenen ivme kaybının vergi gelirlerini olumsuz yönde etkilemeye devam ettiği görülmektedir. Vergi gelirlerinin önemli bir kısmını oluşturan ithalde alınan KDV ile özel tüketim vergisinin iç talebe duyarlılığı göz önüne alındığında, vergi gelirlerindeki zayıf seyrin önümüzdeki dönemde de devam edebileceği düşünülmektedir. İvme kaybeden ekonomiyi desteklemeye yönelik atılabilecek adımlar çerçevesinde kamu harcamalarında bir miktar genişlemenin söz konusu olabileceği ancak, halihazırda yılsonu hedefleri ile uyumlu bir gelişim sergileyen merkezi yönetim bütçesinin bu görünümünü önümüzdeki dönemde de koruyacağı tahmin edilmektedir.

Merkezi Yönetim Bütçesi

	Temmuz 2014		Ağustos 2014		Ocak-Ağustos 2013			Ocak-Ağustos 2014		
	Değişim*	%	Değişim*	%	2013	2014	Değişim	2014 Bütçe Hedefi	Gerç. Hedef ^(%)	
Harcamalar	40,0	8,7	32,0	-8,6	259,7	285,9	10,1	436,4	65,5	
Faiz Harcamaları	4,4	-36,1	2,8	-63,4	37,7	33,6	-10,9	52,0	64,7	
Faiz Dışı Harcamalar	35,6	19,1	29,3	6,4	222,0	252,2	13,6	384,4	65,6	
Gelirler	34,7	-6,4	38,0	19,1	259,9	283,2	8,9	403,2	70,2	
Vergi Gelirleri	30,7	3,8	33,6	19,6	216,0	232,4	7,6	348,4	66,7	
Diğer Gelirler	4,0	-47,1	4,4	15,4	43,9	50,8	15,7	54,8	92,6	
Bütçe Dengesi	-5,3	-	5,9	-	0,2	-2,7	-	-33,3	8,2	
Faiz Dışı Denge	-0,9	-	8,7	98,5	38,0	30,9	-18,6	18,7	165,0	

Not: Rakamlar yuvarlamalardan ötürü toplamı vermeyebilir.

Kaynak: Maliye Bakanlığı

*Bir önceki yılın aynı ayına göre

Kaynak: Maliye Bakanlığı

Eylül ayında TÜFE artışı beklentilerin altında...

Eylül ayında bir önceki aya göre TÜFE %0,14, Yurt İçi ÜFE (Yİ-ÜFE) %0,85 oranında artış kaydetmiştir. Reuters anketine göre piyasa TÜFE'nin %0,45 oranında artacağını bekliyordu. TCMB Beklenti Anketi'ne göre de piyasalar TÜFE'nin Eylül ayında %0,53 artış kaydetmesini beklemekteydi.

TÜFE'deki yıllık artış %8,86'ya geriledi.

Nisan ayından bu yana %9 seviyesinin üzerinde seyreden TÜFE'deki yıllık artış Eylül ayında %8,86 seviyesine inmiştir. Aynı dönemde, Yİ-ÜFE'deki yıllık artış ise %9,84 düzeyinde gerçekleşerek çift haneli düzeylere yakın seyrini sürdürmüştür.

Gıda fiyatlarındaki artış yavaşladı.

Ana harcama gruplarının gelişimi incelendiğinde, yılın ilk 8 aylık döneminde büyük ölçüde olumsuz hava koşullarına bağlı olarak yüksek düzeyde artan gıda fiyatlarının, Eylül ayında nispeten daha ılımlı bir seyir izlediği ve TÜFE'deki aylık artışın beklentilerin altında gerçekleşmesinde rol oynadığı gözlenmiştir. Nitekim, ilk 8 aylık dönemde aylık bazda ortalama %1,11 olan gıda fiyatlarındaki artış Eylül ayında %0,31 oranında gerçekleşerek TÜFE'deki aylık artışa 0,08 puan katkı yapmıştır. Giyim ve ayakkabı ile alkollü içecekler ve tütün gruplarında fiyatların gerilemesi de TÜFE'nin beklentilerin altında artış göstermesinde etkili olmuştur. Öte yandan, enflasyon sepetinde en yüksek ikinci ağırlığa sahip olan konut grubunda fiyat artışlarının hızlandığı dikkat çekmektedir. Ayrıca, okulların açılmasıyla eğitim grubu fiyatlarında da belirgin yükseliş gözlenmiştir.

Çekirdek enflasyon göstergelerindeki yıllık artış geriledi.

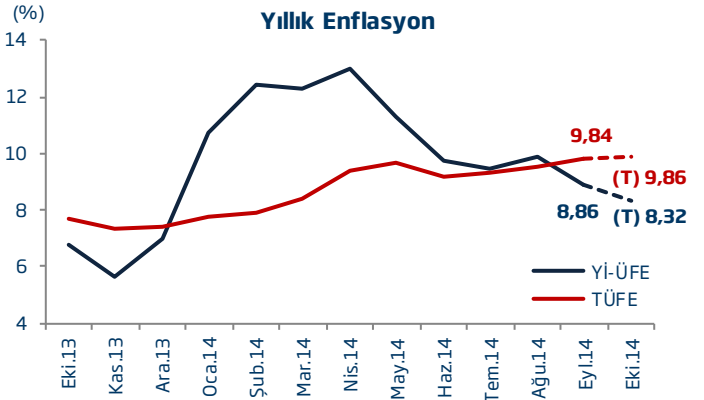
Enflasyonun genel eğilimini yansıtmaması bakımından önem arz eden çekirdek enflasyon göstergelerindeki yıllık artışın da genel endekse paralel gerilediği dikkat çekmektedir. Nitekim, TCMB'nin yakından takip ettiği H ve I endekslerindeki yıllık artışlar sırasıyla %9,95 ve %9,25 seviyesinde gerçekleşmiştir. Böylece, H endeksi Mart 2014'ten bu yana, I endeksi de Şubat 2014'ten bu yana en düşük yıllık artışlarını kaydetmiştir.

Eylül'de Yİ-ÜFE'deki yıllık artış %9,84 düzeyinde...

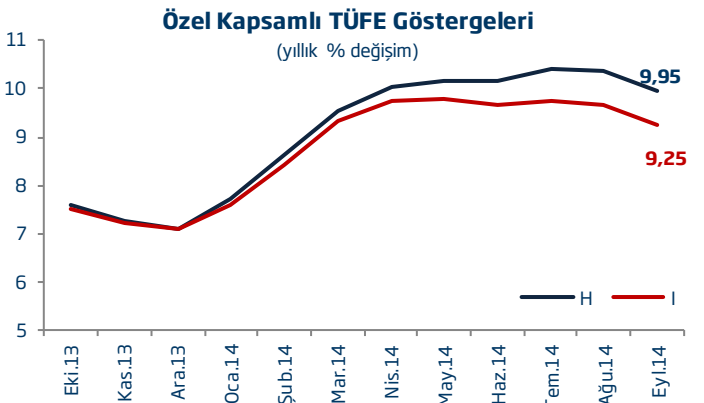
Eylül ayında TÜFE'deki düşük oranlı artışa karşılık, Yİ-ÜFE'deki yüksek oranlı artışın devam ettiği dikkat çekmektedir. Yİ-ÜFE endeksini oluşturan 29 ana ürün grubunun 20'sinde fiyatlar artmıştır. Bu gelişmede, TÜFE'ye göre aylık bazda %0,31 ile ılımlı bir artış gösteren gıda fiyatlarının Yİ-ÜFE'ye göre ise %2,76 ile yüksek oranda artmaya devam etmesi de etkili olmuştur. Nitekim, Yİ-ÜFE'deki aylık artışa en yüksek katkı gıda grubundan gelmiştir. Bu durum, gıda fiyatlarının önümüzdeki aylarda da TÜFE üzerindeki olumsuz etkisinin devam edebileceğine işaret etmektedir.

Beklentiler

Ekim ayında enflasyonun giyim ve ayakkabı fiyatlarında gözlenebilecek mevsimsel artışlar nedeniyle yukarı yönlü bir

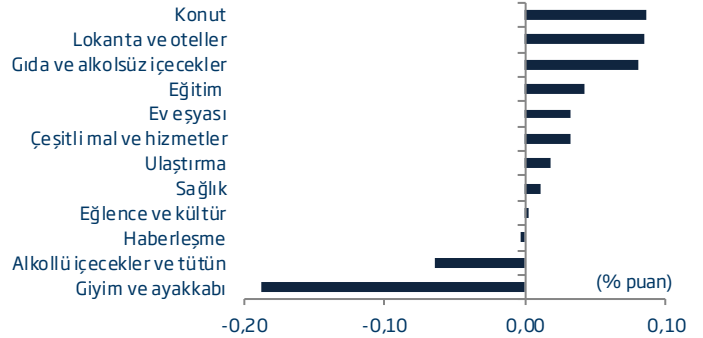

(T) Tahmin

H: İşlenmemiş gıda ürünleri, enerji, alkollü içkiler, tütün ürünleri ile altın hariç endeks
I: Enerji, gıda ve alkolsüz içecekler, alkollü içkiler ile tütün ürünleri ile altın hariç endeks

Ana Harcama Gruplarının Aylık Bazda TÜFE'ye Katkıları

seyir izleyeceğini düşünüyoruz. Ayrıca, doğalgaz ve elektrik gibi fiyatları yönlendirilen ürünlere yapılan zamların aylık enflasyona yaklaşık 30 baz puanlık etkide bulunacağını, bu etkinin yılsonuna kadar da 40 baz puana ulaşacağını öngörüyoruz. Bu çerçevede, Ekim ayında TÜFE ve ÜFE'nin sırasıyla %1,30 ve %0,70 oranında artacağını tahmin ediyoruz. Yıl sonu itibarıyla TÜFE'deki yıllık artışın ise %9 civarında gerçekleşeceğini öngörüyoruz.

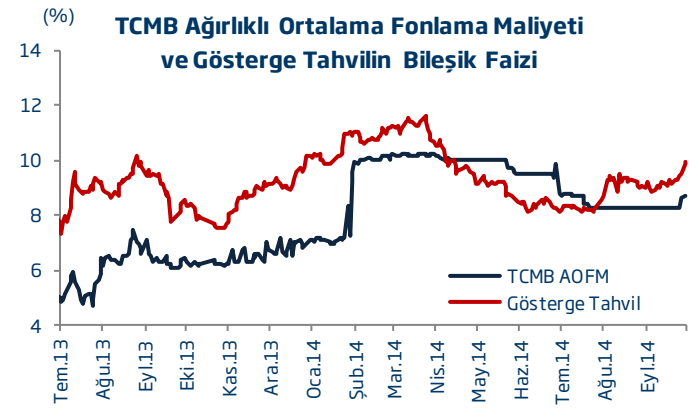
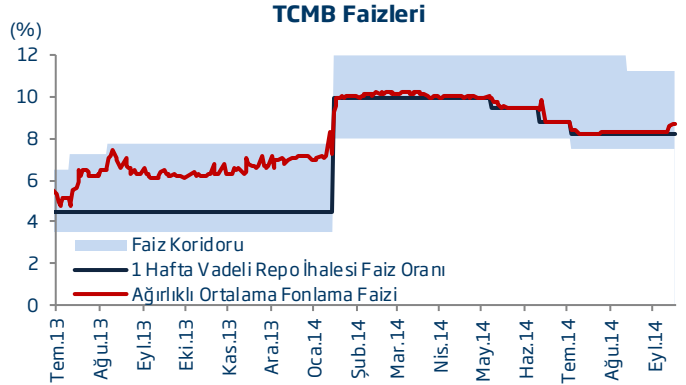
Kaynak: TÜİK

TCMB, Eylül ayı toplantısında politika faiz oranında değişiklik yapmadı.

TCMB, 25 Eylül'de gerçekleştirdiği Para Politikası Kurulu toplantısında 1 hafta vadeli repo ihale faiz oranını %8,25, gecelik borçlanma faiz oranını %7,5, borç verme faiz oranını %11,25 seviyesinde bırakarak faiz oranlarında değişikliğe gitmemiştir. Zorunlu karşılıklar ve rezerv opsiyon katsayılarında da herhangi bir değişiklik yapılmamıştır.

TCMB sıkı para politikası duruşunun ve alınan makroihtiyati önlemlerin etkisiyle kredi büyüme hızlarının makul düzeylerde seyrettiğini belirtirken, küresel talebin zayıf seyrine rağmen ihracatın büyümeye desteklemeye devam ettiğine dikkat çekmiştir. 2014 yılının başında alınan makroihtiyati önlemlerin ve para politikasındaki sıkı duruşun çekirdek enflasyon eğilimi üzerindeki olumlu etkilerinin gözlenmeye başladığını vurgulayan TCMB, gıda fiyatlarındaki yüksek seyrin ise enflasyon görünümündeki iyileşmeyi geciktirdiğini ifade etmiştir. Öte yandan, emtia fiyatlarındaki gerilemenin enflasyon üzerindeki yukarı yönlü riskleri sınırlayabileceği öngörülmüştür.

Fed'in faiz artırımını piyasalarda beklenenden daha erken ve/veya daha hızlı bir şekilde gerçekleştireceğine yönelik görüşlerin ağırlık kazanması, gelişmekte olan ülke para birimleri üzerinde son dönemde baskı yaratmaktadır. Yurtiçinde enflasyonun yüksek düzeyde seyrettiği ve Fed'in izleyeceği para politikasına dair belirsizliklerin arttığı bir ortamda, Merkez Bankası'nın para politikasında ihtiyatlı bir duruş sergilediği gözlenmektedir. Ayrıca, Eylül ayının son günlerinde TCMB'nin ağırlıklı ortalama fonlama maliyetinin politika faiz oranının üzerine çıkması Merkez Bankası'nın sıkılaştırıcı yönde hareket ettiğine işaret etmektedir.

Fed'in para politikasına ilişkin beklentiler piyasalara yön vermeye devam ediyor.

Fed'in 16-17 Eylül'de gerçekleştirdiği toplantısında faiz artırım sürecinin ne zaman başlayacağına ilişkin bir sinyal verilmezken, faiz artırımlarının piyasanın öngörüsünden daha erken ve/veya hızlı gerçekleşebileceğine yönelik beklentilerin güçlenmesi Dolar'daki değer kazanma eğiliminin Eylül ayının ikinci yarısında hızlanmasına neden olmuştur. Gelişmekte olan ülke para birimlerindeki genel eğilim paralelinde TL de Dolar karşısında değer kaybetmiştir. Gelişmekte olan ülke borsa endeksleri de bu dönemde genel olarak olumsuz bir seyir izlemiştir.

Risk primleri Eylül ayında yükseldi.

Risk primleri Fed'in faiz artırımı beklentilerine bağlı olarak özellikle gelişmekte olan ülkelerde yükseliş eğilimi sergilemiştir. Eylül ayına 211 baz puandan başlayan Türk eurotahvillerinin risk primi 30 Eylül itibarıyla 256 baz puan ile son dört buçuk ayın en yüksek seviyesine çıkmıştır. 1 Eylül itibarıyla 175 baz puan olan Türkiye'nin 5 yıllık CDS primi de 30 Eylül'de 205 baz puana yükselmiştir.

TL, Dolar ve Euro karşısında değer kaybediyor.

Fed'in faiz artırım sürecine ilişkin beklentilere bağlı olarak TL Eylül ayı genelinde değer kaybetmiş ve USD/TL kuru 29 Eylül itibarıyla gün içinde 2,2900 ile son 8 ayın en yüksek seviyesine ulaşmıştır. Bu dönemde EUR/TL kurundaki artış ise, ECB'nin parasal genişleme yolunda yeni adımlar atmasının Euro üzerinde baskı yaratmasının etkisiyle nispeten düşük düzeyde gerçekleşmiştir. TCMB verilerine göre, Ağustos sonuna göre 30 Eylül itibarıyla USD/TL kuru %5,3 artarak 2,2775, EUR/TL kuru %1,3 yükselerek 2,8776 olmuştur.

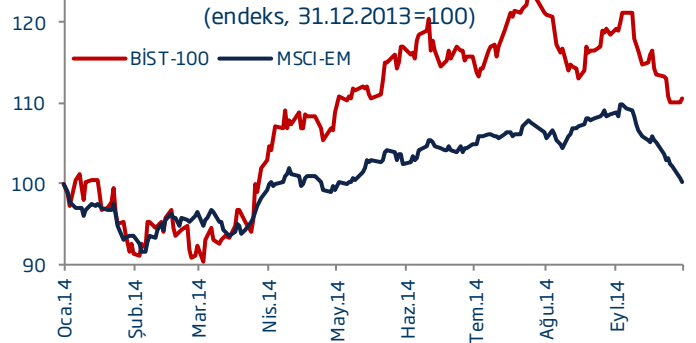
BİST-100 endeksi Eylül ayında %6,7 düştü.

Ağustos ayının ikinci yarısında yukarı yönlü bir seyir izleyen BİST-100 endeksi, Eylül'de gelişmekte olan ülke piyasalarına yönelik risk iştahındaki azalış paralelinde aşağı yönlü bir seyir izlemiştir. Endeks, 30 Eylül itibarıyla Ağustos sonuna kıyasla %6,7 düşerek 74.938 seviyesine gerilemiştir.

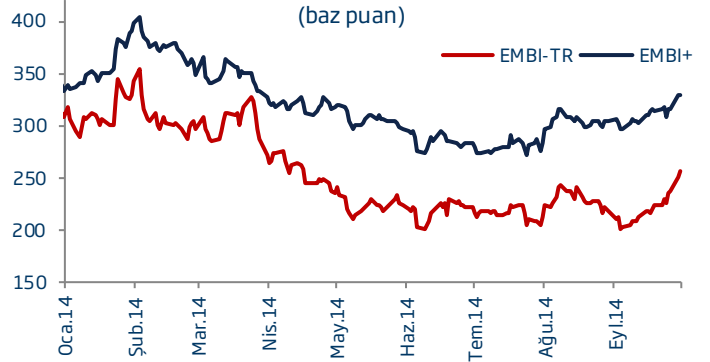
Gösterge tahvilin faiz oranı %10'a yaklaştı...

Eylül ayı başında yurt içinde siyasi belirsizliğin bir miktar azalmasının etkisiyle tahvil bono piyasasında faiz oranlarında bir miktar düşüş gözlenirken, izleyen dönemde Fed'in çıkış stratejisine ilişkin beklentiler piyasalarda satış baskısı yaratmıştır. Nitekim, 13 Temmuz 2016 vadeli gösterge tahvilin faiz oranı 30 Eylül itibarıyla Ağustos sonuna göre 91 baz puan artarak %9,98 düzeyine çıkmıştır.

BİST-100 ve MSCI Gelişmekte Olan Ülke Borsaları Endeksi

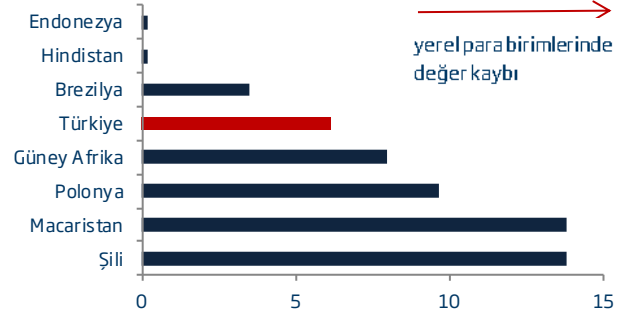

Risk Göstergeleri

Gelişmekte Olan Ülke Para Birimlerinin Dolar Karşısında Performansı

(31.12.2013-30.09.2014, % değişim)

Mevduat hacmi yılsonuna göre %5,9 arttı.

BDDK tarafından yayımlanan Haftalık Bülten verilerine göre 19 Eylül 2014 itibarıyla toplam mevduat hacmi yılsonuna göre %5,9 oranında artarak 1.075 milyar TL düzeyinde gerçekleşmiştir. Mevduat hacmi, 19 Eylül haftasında bir önceki yılın aynı dönemine göre de %14,8 oranında büyümüştür. 2014 yılında mevduat hacmindeki en yüksek yıllık artış oranı %26,3 ile TL'nin önemli ölçüde değer kaybettiği 24 Ocak haftasında kaydedilmişti. Yıllık artış hızı 19 Eylül itibarıyla TP mevduat hacminde %9,2, YP mevduatın USD karşılığında %9,4 olmuştur.

Kredi hacmindeki yıllık artış %19,9 seviyesinde...

Kredi hacmi yılsonuna göre %10,7 oranında genişleyerek 19 Eylül 2014 itibarıyla 1.179 milyar TL olmuştur. 2014 yılbaşından itibaren gerileme eğilimine giren kredi hacmindeki yıllık artış oranı 5 Eylül itibarıyla %18,1 seviyesine kadar inmiştir. 19 Eylül 2014 itibarıyla ise sözkonusu artış bir miktar yükselerek %19,9 düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu dönemde, yıllık artış hızı YP kredilerin USD karşılığında %12,9 olurken, TP kredilerde %17 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Kredi türleri itibarıyla bakıldığında, düşüş eğilimi sergileyen taşıt kredilerinin 19 Eylül itibarıyla yıllık bazda %16,3 daraldığı görülmektedir. İhtiyaç kredilerinin de bu dönemde ivme kaybetmeye devam ettiği izlenmektedir. 2013 yılsonunda %28,7 seviyesinde olan ihtiyaç kredisindeki yıllık artış 19 Eylül 2014 itibarıyla %12,9 seviyesine inmiştir. Bu dönemde konut kredilerindeki artış %12,7 olmuştur. Ticari ve kurumsal kredilerdeki büyüme ise %25,5 ile tüketici kredilerine göre daha yüksek düzeyde gerçekleşmiştir.

Menkul kıymetler portföyü...

Bankacılık sektörünün menkul kıymet portföyü 19 Eylül 2014 itibarıyla yılsonuna göre %2,4 oranında artış kaydetmiştir. Bu dönemde, özel ve yabancı bankaların menkul kıymetler portföyünün arttığı, kamu bankalarının menkul kıymetler portföyünün ise azaldığı görülmektedir.

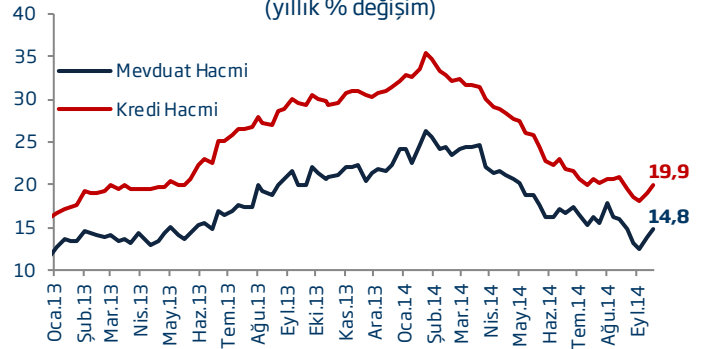
Emanet menkul değerler portföyü...

19 Eylül itibarıyla emanet menkul değerler portföyü 2013 yılsonuna göre 11,8 milyar TL artmıştır. Bu dönemde, yurt dışı yerleşiklerin emanet menkul kıymetler portföyü 2,1 milyar TL artarken, yurt içi yerleşiklerin portföyü 9,7 milyar TL ile daha fazla genişleme kaydetmiştir.

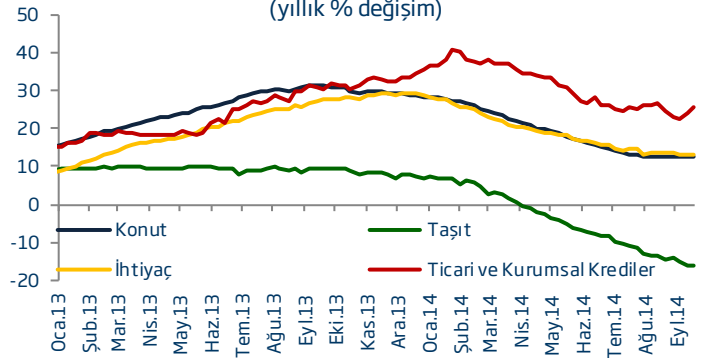
Yabancı para net genel pozisyonu...

Yabancı para net genel pozisyonu 19 Eylül itibarıyla bilanço içi kalemlerde (-)38.016 milyon USD, bilanço dışında ise (+)36.358 milyon USD seviyesindedir. Böylece, bankacılık sektörü yabancı para net genel pozisyonu (-)1.658 milyon USD seviyesinde gerçekleşmiştir.

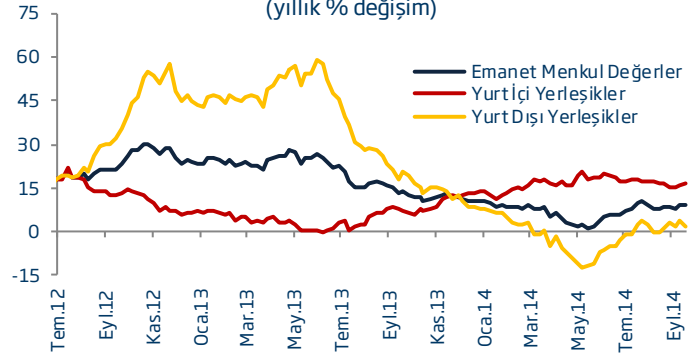
Toplam Kredi ve Mevduat Hacmi
(yıllık % değişim)

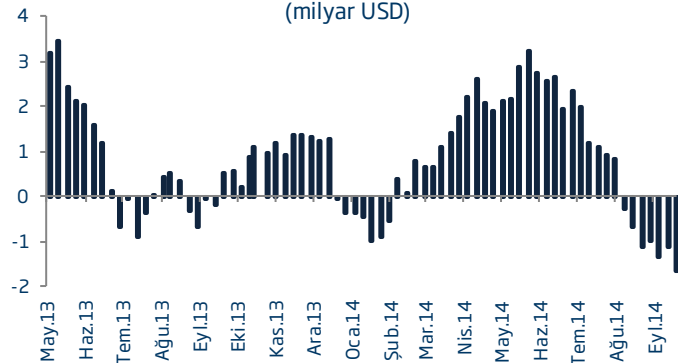
Türlere Göre Krediler
(yıllık % değişim)

Emanet Menkul Değerler
(yıllık % değişim)

Yabancı Para Net Genel Pozisyonu
(milyar USD)

Kaynak: BDDK Haftalık Bülten

ABD ekonomisindeki toparlanmanın son dönemde de sürdüğüne ilişkin işaretler artmaktadır. Bu çerçevede, ABD'nin para politikasındaki normalleşmenin piyasa beklentisinden daha hızlı bir şekilde gerçekleşebileceği yönündeki görüşler Fed'in Eylül ayındaki toplantısı sonrasında güçlenmiş ve Dolar diğer gelişmiş ülke para birimleri karşısında önemli ölçüde değer kazanmıştır. Euro Alanı'nda ise, gerek ekonominin yeniden durgunluğa girmesi gerekse Rusya'nın uygulamaya koyduğu ambargo kararının bölge ekonomilerinde aşağı yönlü baskıları artırabileceğine ilişkin değerlendirmeler piyasalar tarafından yakından takip edilmektedir. ECB'nin son aylarda attığı adımların yeterli olmayabileceğine dair endişeler dikkate alındığında, uygulanan para politikasının etkinliğinin artırılmasına yönelik çalışmaların önümüzdeki dönemde de gündemdeki yerini koruyacağı düşünülmektedir. Gelişmekte olan ülkelerde ise, ekonomik aktivitede 2013 yılından itibaren başlayan ivme kaybının yaygın bir şekilde sürdüğü gözlenmektedir. Çin başta olmak üzere gelişmekte olan ülkelerin talebindeki yavaşlamanın etkisiyle özellikle endüstriyel emtia fiyatlarının önemli ölçüde gerilediği görülmektedir.

Yurtiçinde ise, ikinci çeyrek büyüme verisi beklentilerin altında gerçekleşirken üçüncü çeyreğe dair açıklanan öncü göstergeler de iktisadi faaliyette ılımlı bir seyre işaret etmektedir. Yıllık enflasyon oranının yüksek düzeyde seyrettiği mevcut konjunktürde, Fed'in öngörülenden daha hızlı bir şekilde faiz artırımına gidebileceği ihtimali TCMB'nin hareket alanını daraltırken, önümüzdeki dönemde Euro Alanı ve Irak gibi önde gelen dış ticaret ortaklarımızdaki gelişmeler Türkiye'de ekonomik aktivitenin seyrini üzerinde etkili olacaktır.

Tahminlerimiz (%)	2013 (G)	2014
Büyüme	4,0	3,0-3,5
Cari Açık/GSYH	7,9	5,5
Enflasyon	7,4	9,0
DİBS Faizi*	7,7	10,0

(*) İhalelerde oluşan yıllık ortalama bileşik faiz (G) Gerçekleşme
Faiz ve enflasyon tahminleri dönem sonuna ilişkindir.

Diğer Periyodik Yayınlarımız

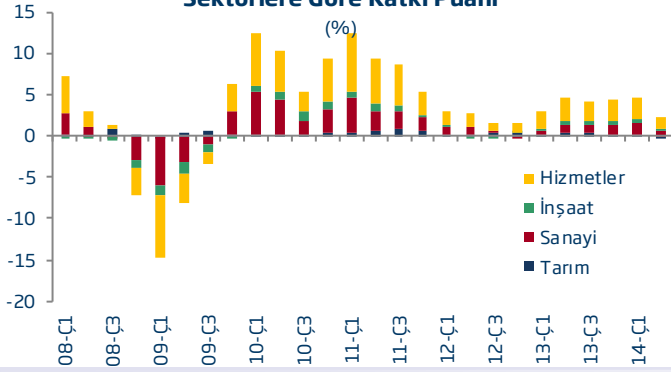
Piyasa Günlüğü

Haftalık Ekonomi ve Finans Bülteni

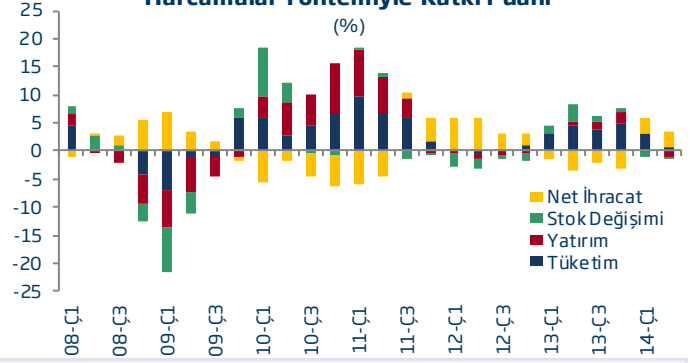
Bütün yayınlarımıza <http://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

Büyüme

Sektörlere Göre Katkı Puanı (%)

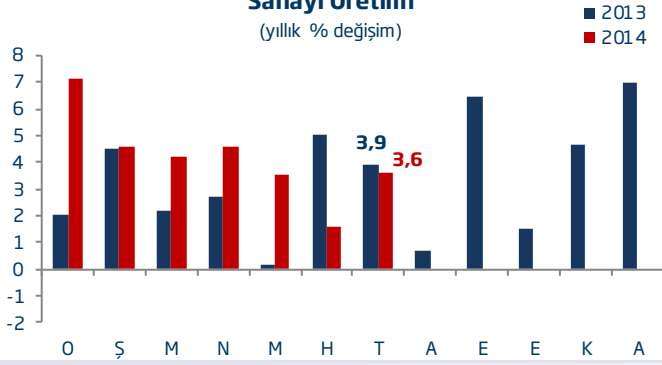
Harcamalar Yöntemiyle Katkı Puanı (%)

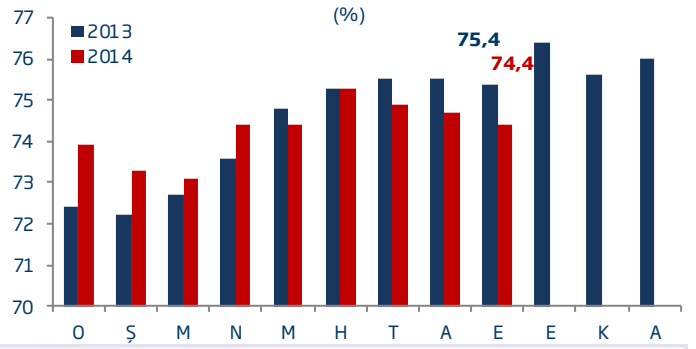
Sınai Üretim ve Kapasite Kullanım Oranı

Sanayi Üretimi

(yıllık % değişim)

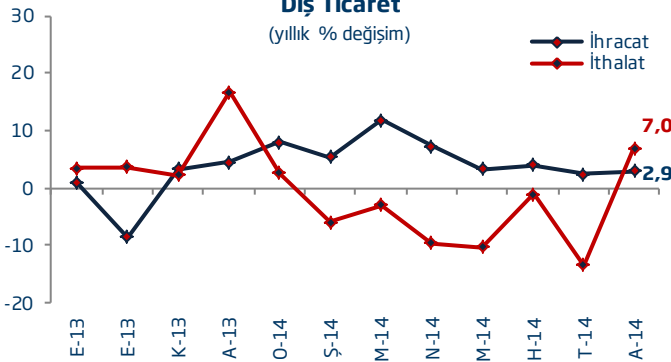
İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı (%)

Dış Ticaret ve Ödemeler Dengesi

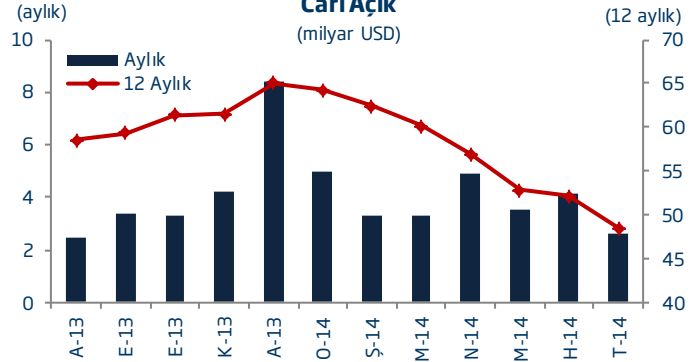
Dış Ticaret

(yıllık % değişim)

Cari Açık

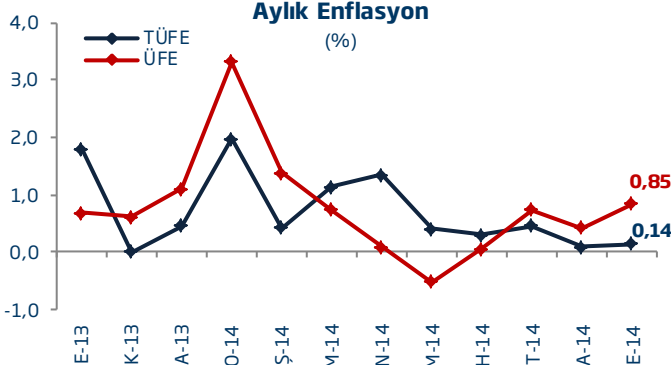
(milyar USD)

Enflasyon

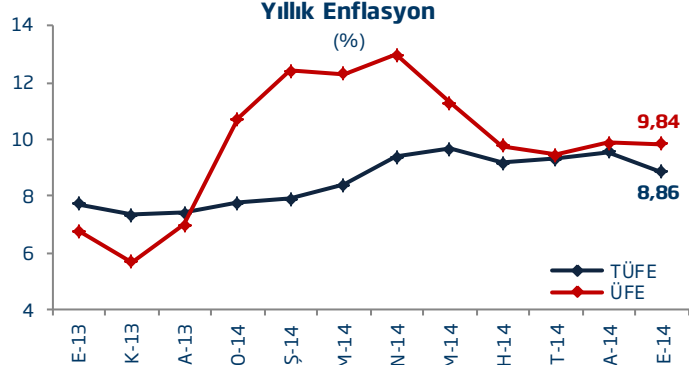
Aylık Enflasyon

(%)

Yıllık Enflasyon

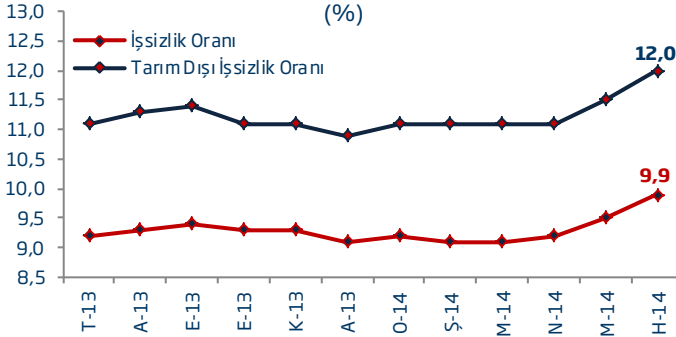
(%)

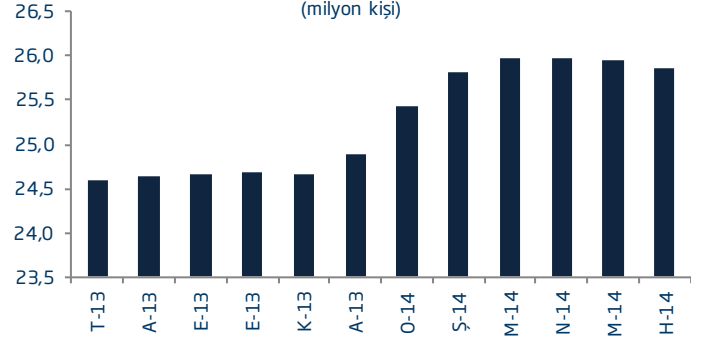
Kaynak: TÜİK, TCMB

İşgücü Piyasaları

Mevsimsellikten Arındırılmış İşsizlik Oranları (%)

Mevsimsellikten Arındırılmış İstihdam (milyon kişi)

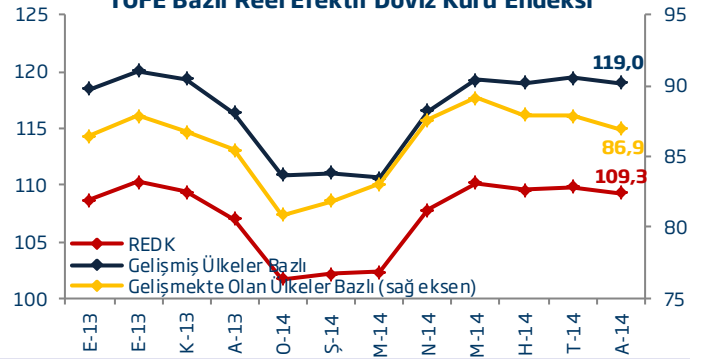

Döviz

Döviz Sepeti

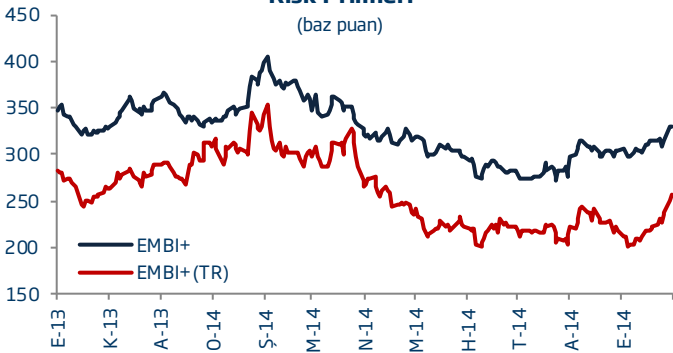

TÜFE Bazlı Reel Efektif Döviz Kuru Endeksi

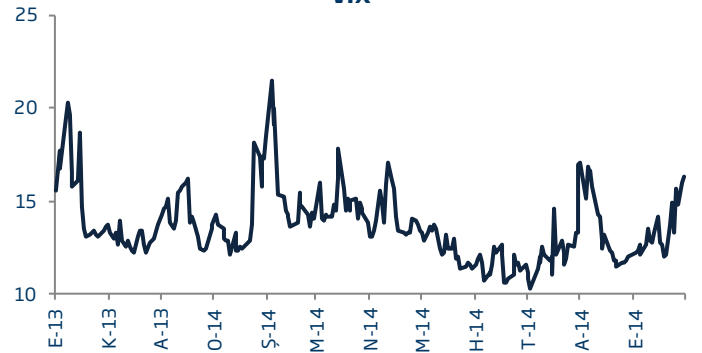

Risk Göstergeleri

Risk Primleri (baz puan)

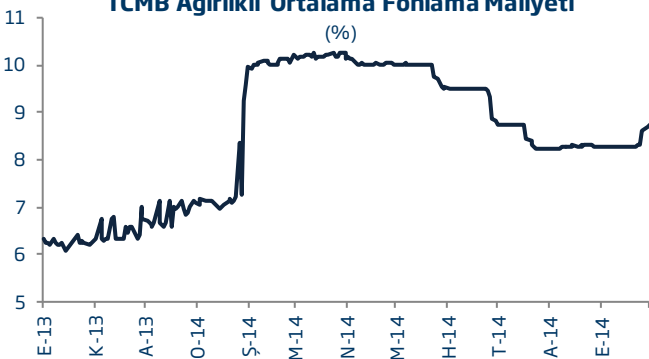

VIX

Faizler

TCMB Ağırlıklı Ortalama Fonlama Maliyeti (%)

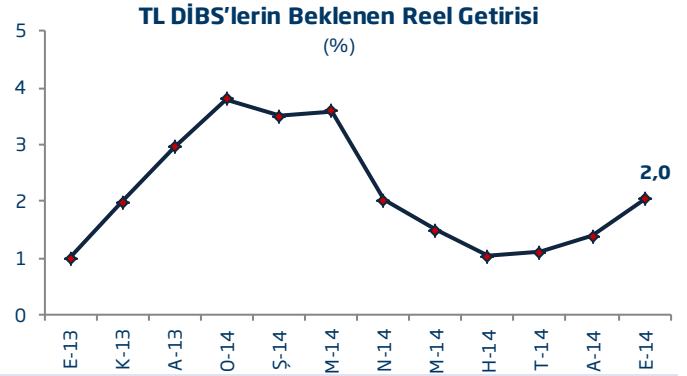
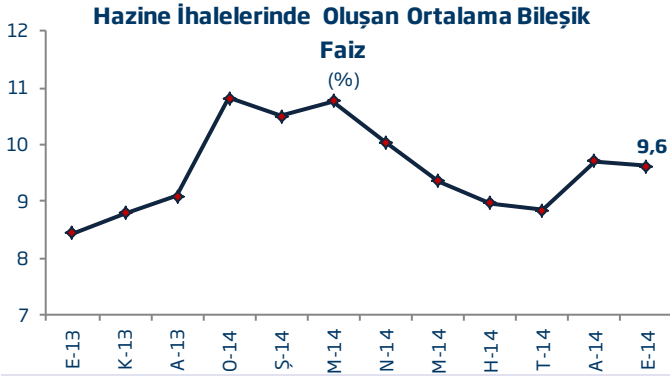

Gösterge Tahvilin Bileşik Faizi (%)

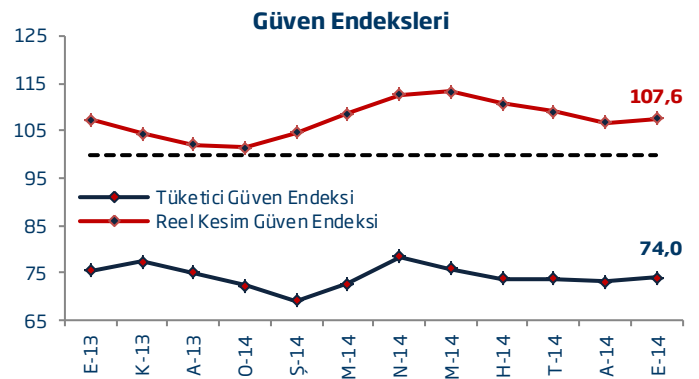
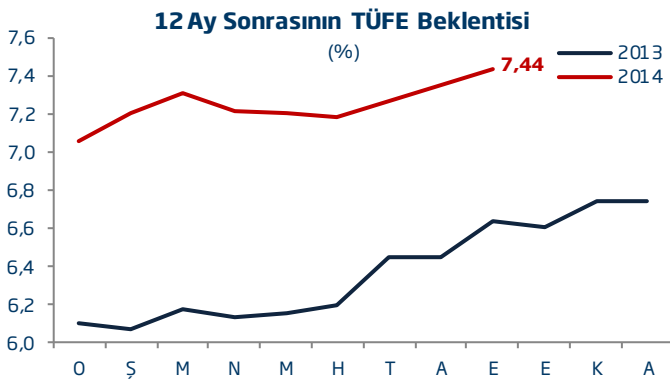
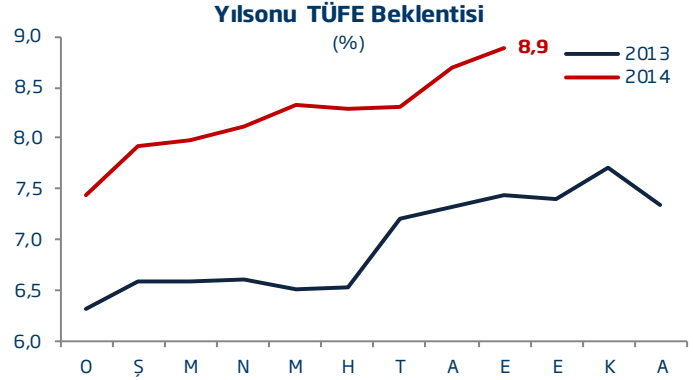
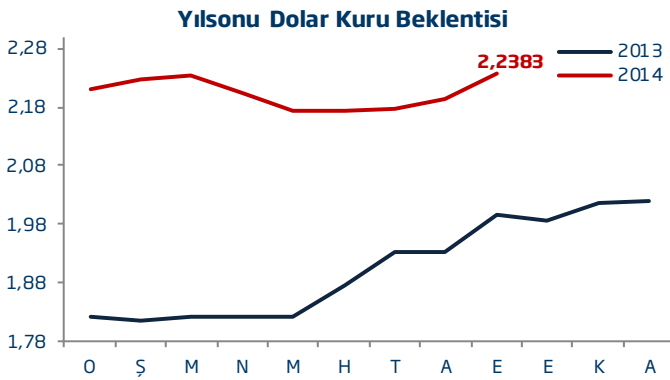
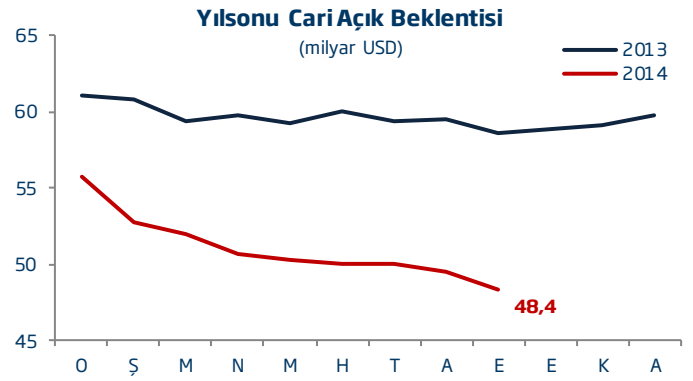
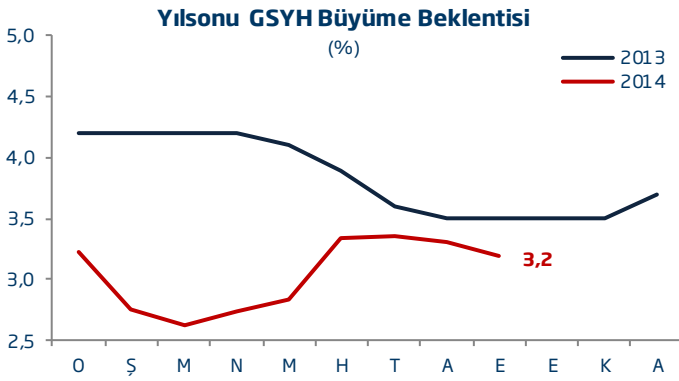

Kaynak: TÜİK, TCMB, JP Morgan, Reuters, Borsa İstanbul

Bono-Tahvil

Beklenti Anketi ve Diğer Öncü Göstergeler

Kaynak: Hazine Müsteşarlığı, Borsa İstanbul, TCMB, İktisadi Araştırmalar Bölümü

Makroekonomik Göstergeler

Büyüme	2009	2010	2011	2012	2013	14-Ç1	14-Ç2	14-Ç3
GSYH (milyar USD)	616,7	731,6	774,0	786,3	821,9	807,5*	797,5*	-
Büyüme Oranı (%)	-4,8	9,2	8,8	2,1	4,1	4,7	2,1	-
Enflasyon (%)						Tem.14	Ağu.14	Eyl.14
TÜFE (yıllık)	6,53	6,40	10,45	6,16	7,40	9,32	9,54	8,86
ÜFE (yıllık)	5,93	8,87	13,33	2,45	6,97	9,46	9,88	9,84
Mevsimsellikten Arındırılmış İşgücü Piyasası Verileri						Nis.14	May.14	Haz.14
İşsizlik Oranı (%)	11,9	10,0	8,5	8,8	9,1	9,2	9,5	9,9
İstihdam (bin kişi)	21.413	22.631	23.496	24.483	24.888	25.966	25.955	25.859
Döviz Kurları						Tem.14	Ağu.14	Eyl.14
TÜFE Bazlı Reel Efektif Döviz Kuru	116,8	125,8	109,6	118,2	107,0	109,8	109,3	-
USD/TL	1,5057	1,5460	1,9065	1,7826	2,1343	2,0919	2,1619	2,2789
EUR/TL	2,1603	2,0491	2,4592	2,3517	2,9365	2,8135	2,8528	2,8914
Döviz Sepeti (0,5*EUR+0,5*USD)	1,8330	1,7976	2,1829	2,0672	2,5354	2,4527	2,5074	2,5852
Dış Ticaret Dengesi ⁽¹⁾ (milyar USD)						Haz.14	Tem.14	Ağu.14
İhracat	102,1	113,9	134,9	152,5	151,8	156,8	157,1	157,4
İthalat	140,9	185,5	240,8	236,5	251,7	245,6	242,5	243,8
Dış Ticaret Dengesi	-38,8	-71,7	-105,9	-84,1	-99,9	-88,8	-85,4	-86,3
Karşılama Oranı (%)	72,5	61,4	56,0	64,5	60,3	63,8	64,8	64,6
Ödemeler Dengesi ⁽¹⁾ (milyar USD)						May.14	Haz.14	Tem.14
Cari İşlemler Dengesi	-12,1	-45,4	-75,1	-48,5	-65,1	-52,8	-52,1	-48,5
Sermaye ve Finans Hesapları	9,0	44,5	65,9	47,4	62,3	39,6	38,7	35,2
Doğrudan Yatırımlar (net)	7,1	7,6	13,8	9,2	9,8	10,4	10,7	9,7
Portföy Yatırımları (net)	0,2	16,1	22,0	40,8	23,7	8,4	15,8	22,7
Diğer Yatırımlar (net)	1,9	33,7	28,4	18,4	38,8	20,7	17,0	9,5
Rezerv Varlıklar (net)	-0,1	-12,8	1,8	-20,8	-9,9	0,1	-4,7	-6,7
Net Hata ve Noksan	3,1	0,9	9,1	1,1	2,8	13,3	13,4	13,3
Cari İşlemler Açığı/GSYH	-2,0	-6,2	-9,7	-6,2	-7,9	-	-	-
Bütçe Gerçekleşmeleri ⁽²⁾⁽³⁾ (milyar TL)						Haz.14	Tem.14	Ağu.14
Harcamalar	268,2	294,4	314,6	361,9	408,2	213,9	253,8	285,9
Faiz Harcamaları	53,2	48,3	42,2	48,4	50,0	26,5	30,9	33,6
Faiz Dışı Harcamalar	215,0	246,1	272,4	313,5	358,2	187,4	223,0	252,2
Gelirler	215,5	254,3	296,8	332,5	389,7	210,5	245,2	283,2
Vergi Gelirleri	172,4	210,6	253,8	278,8	326,2	168,1	198,8	232,4
Bütçe Dengesi	-52,8	-40,1	-17,8	-29,4	-18,5	-3,4	-8,7	-2,7
Faiz Dışı Denge	0,4	8,2	24,4	19,0	31,4	23,1	22,2	30,9
Bütçe Dengesi/GSYH	-5,5	-3,6	-1,4	-2,1	-1,2	-	-	-
Merkezi Yönetim Toplam Borç Stoku (milyar TL)						Haz.14	Tem.14	Ağu.14
İç Borç Stoku	330,0	352,8	368,8	386,5	403,0	408,4	408,2	407,4
Dış Borç Stoku	111,5	120,7	149,6	145,7	182,8	185,0	181,9	186,0
Toplam Borç Stoku	441,5	473,6	518,4	532,2	585,8	593,4	590,2	593,4

(1) 12 aylık kümülatif

(2) Yılbaşından itibaren kümülatif

(3) Veriler Merkezi Yönetim Bütçesi'ne göredir.

(*) Yıllıklandırılmış

Kaynak: TÜİK, TCMB, Hazine Müsteşarlığı, Maliye Bakanlığı, Reuters

BDDK TARAFINDAN AÇIKLANAN AYLIK BÜLTEN VERİLERİNE GÖRE BANKACILIK SEKTÖRÜ

(Milyar TL)	2009	2010	2011	2012	2013	Tem.14	Ağu.14	Değişim ⁽¹⁾
AKTİF TOPLAMI	834,0	1006,7	1217,7	1370,7	1732,4	1851,5	1851,9	6,9
Krediler	392,6	525,9	682,9	794,8	1047,4	1137,6	1146,0	9,4
TP Krediler	288,2	383,8	484,8	588,4	752,7	823,9	823,5	9,4
Pay (%)	73,4	73,0	71,0	74,0	71,9	72,4	71,9	-
YP Krediler	104,4	142,1	198,1	206,4	294,7	313,7	322,5	9,4
Pay (%)	26,6	27,0	29,0	26,0	28,1	27,6	28,1	-
Takipteki Alacaklar	21,9	20,0	19,0	23,4	29,6	32,9	34,2	15,3
Takipteki Alacaklar Oranı (%)	5,3	3,7	2,7	2,9	2,8	2,8	2,9	-
Menkul Değerler	262,9	287,9	285,0	270,0	286,7	288,6	291,1	1,5
PASİF TOPLAMI	834,0	1006,7	1217,7	1370,7	1732,4	1851,5	1851,9	6,9
Mevduat	514,6	617,0	695,5	772,2	945,8	1000,6	991,5	4,8
TP Mevduat	341,4	433,5	460,0	520,4	594,1	627,5	606,1	2,0
Pay (%)	66,3	70,3	66,1	67,4	62,8	62,7	61,1	-
YP Mevduat	173,2	183,5	235,5	251,8	351,7	373,1	385,3	9,6
Pay (%)	33,7	29,7	33,9	32,6	37,2	37,3	38,9	-
İhraç Edilen Menkul Kıymetler	0,1	3,1	18,4	37,9	60,6	75,2	76,8	26,7
Bankalara Borçlar	86,1	122,4	167,4	173,4	254,2	261,9	265,4	4,4
Repodan Sağlanan Fonlar	60,7	57,5	97,0	79,9	119,1	111,6	129,8	9,0
ÖZKAYNAKLAR TOPLAMI	110,9	134,5	144,6	181,9	193,7	217,3	218,6	12,9
Net Dönem Kârı/Zararı	20,2	22,1	19,8	23,5	24,7	14,5	16,7	-
RASYOLAR (%)								
Krediler/Aktifler	47,1	52,2	56,1	58,0	60,5	61,4	61,9	-
Menkul Kıymet/Aktifler	31,5	28,6	23,4	19,7	16,6	15,6	15,7	-
Mevduat/Pasifler	61,7	61,3	57,1	56,3	54,6	54,0	53,5	-
Mevduat/Krediler	131,1	117,3	101,8	97,2	90,3	88,0	86,5	-
Sermaye Yeterliliği (%)	20,6	19,0	16,6	17,9	15,3	16,3	16,3	-

(1) Yılısonuna göre % değişim

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.
